

Ako budeme investovať v roku 2003

To je otázka pre najpovolanejšieho - vedúceho Odboru investícií š. p. Lesy SR Banská Bystrica Ing. Mateja Chovanca. V minulom čísle Lesníka Ing. Chovanec informoval, ako sme investovali vlani, tentoraz sa od neho dozvieme, čo nás v investičnej činnosti čaká v najbližších mesiacoch.

"Na rok 2003 sme naplánovali celkové investície v objeme 350 miliónov Sk. Na investície do strojných zariadení sme v pláne na tento rok vyčlenili čiastku 180 miliónov korún, na stavebné a iné investície rátame so 170-timi miliónmi korún.

Tendencie v investičnej činnosti š. p. Lesy SR boli v uplynulých rokoch nasledovné: rok 2000 - plán 277 miliónov Sk (skutočnosť bola 237 miliónov Sk), rok 2001 - plán 286 miliónov (skutočnosť 340 miliónov), rok 2002 - plán 350 miliónov (skutočnosť 421 miliónov) a rok 2003 - plán 350 miliónov Sk.

Ako vidieť z uvedených čísel, tendencia plánovania investičnej činnosti mala v uplynulých rokoch stúpajúci charakter a v rokoch 2002 a 2003 sa ustálila tesne nad hranicou predpokladanej výšky ročných vytvorených odpisov, čo je zhruba 345 miliónov korún. Tendencia skutočného

investovania nášho podniku má vysoko progresívny charakter. Vlastné zdroje bez neuhradených dodávateľských úverov a pôžičiek z predchádzajúcich rokov boli v roku 2001 ešte len vo výške 304 miliónov Sk, ale vlani už dosiahli sumu 386 miliónov, čím podnik prekročil hranicu jednoduchej reprodukcie z vlastných zdrojov. K tejto priaznivej relácii došlo vďaka navýšeniu investičných prostriedkov, získaných z predaja neupotrebitelného lesného majetku štátu. V roku 2002 sme na investičnú činnosť z predaja vyčlenili celkom 64 miliónov korún.

Pôsobenie a účasť OZLT Banská Bystrica a Projekčnej kancelárie v Žiline na investičnej činnosti š. p. LSR sa potvrdila ako progresívna a opodstatnená.

Aj v tomto roku bude náš podnik, LSR, pokračovať v uplatňovaní prijatých koncepcií, týkajúcich sa investičného rozvoja.

Okrem vlastných zdrojov a dotácií náš podnik hľadá v investičnej činnosti aj iné zdroje financovania, ako napríklad dodávateľské úvery a pôžičky, ktoré v tomto roku dosiahnu výšku bežmála 22 miliónov korún."

Text a foto: Fedor Mikovič

Nový generálny riaditeľ Lesov SR sa ujal funkcie

Minister pôdohospodárstva SR Zsolt Simon uviedol v prvý jarný deň, teda 21. marca, v historickej budove Generálneho riaditeľstva štátneho podniku Lesy SR Banská Bystrica do funkcie generálneho riaditeľa Ing. Karola Vinša.

Karol Vinš sa stal na základe rozhodnutia výberovej komisie MP SR, spomedzi sedemnástich prihlásených uchádzačov, víťazom výberového konania na najvyšší post v š. p. Lesy SR Banská Bystrica.

Ing. Karol Vinš sa na zhromaždení pracovníkov GR LSR predstavil ako krízový manažér, so stavbárskym vysokoškolským vzdelaním, ktorý v uplynulých rokoch pôsobil v bankovej sfére.

Svoje menovanie do funkcie generálneho riaditeľa LSR chápe "ako misiu rizikového manažéra, ktorý chce viesť firmu k úspešnému napredovaniu."

"Chcem, aby sa štátne lesy stali dobre organizovanou, dobre riadenou a dobre fungujúcou firmou. Chápem dnešok ako bod nula, začíname od čistého stola a očakávam od každého aktívny prístup v procese transformácie štátneho podniku na akciovú spoločnosť. Poznám okruh problémov, ktoré ma čakajú. Vo firmách, kde som doteraz pôsobil, som ako krízový manažér musel riešiť mnohé

(pokračovanie na strane 2)

Lesníci uzavreli sociálny zmliev

V historickej budove štátneho podniku LSR v Banskej Bystrici sa dňa 24. februára 2003 zišli zástupcovia Združenia zamestnávateľov LH na Slovensku a zástupcovia OZ DLV, aby spoločne završili úsilie komisií pre kolektívne vyjednávanie a podpísali Kolektívnu zmluvu vyššieho stupňa pre lesné hospodárstvo na Slovensku.

Skôr, ako sa uskutočnil akt podpisu, vystúpil so svojim príhovorom **Ing. Blažej Možucha** - prezident združenia zamestnávateľov. Vyzdvihol prácu komisií, ktorá znova pomohla udržať sociálny zmliev v LH. **Ing. Borislav Majtán** - predseda Odborového zväzu Drevo-Lesy-Voda - prítomným pripomenul históriu vzniku Vyššej kolektívnej zmluvy a ocenil aj prístup zamestnávateľov, že sa už po 13. krát môžeme stretnúť a uzavrieť tak dôležitý dokument pre zamestnancov v LH ako je Kolektívna zmluva.

Kolektívna zmluva aj pre rok 2003 znamená mierny nárast tarifných miezd, ako pre kategóriu robotníkov, tak aj pre kategóriu THZ. Ďalej bola dohodnutá Kolektívna zmluva v doplnkovom dôchodkovom pripoistení až do roku 2005.

Po krátkom oboznámení sa so zmenami v Kolektívnej zmluve, ktoré vykonal predseda

Výkonnej rady lesníckej sekcie OZ DLV **František Suchanovský**, pristúpili jednotliví zástupcovia k samotnému podpisu. Za zamestnávateľov Kolektívnu zmluvu podpísali Ing. Blažej Možucha a Ing. Ján Novák, CSc., za odborárov Ing. Borislav Majtán a František Suchanovský (foto č. 1)

Atmosféru podpisu dôležitého dokumentu umocnila aj prítomnosť zástupcov zamestnávateľov a odborov /na fotografii č. 2: Ing. Štefan Beňa, Ing. Peter Ťapay, Ing. Michal Galajda, Ing. Ján Štefánik a Ján Loderer/.

Želajme si, aby sa obsah podpísanej Kolektívnej zmluvy podarilo naplniť v plnom rozsahu a v plnej šírke.

Text: **František Suchanovský**
Foto: **Jozef Hiki**

ZIMNÉ ŠPORTOVÉ HRY LESNÍKOV SÚ ZA NAMI

**V nádhernom zimnom počasí,
v nádhornej atmosfére
- dobré preteky**

(pokračovanie na strane 19)

(dokončenie zo strany 1)

neštandardné ekonomické a obchodné situácie. Verím, že nájdem mechanizmy a použijem doteraz osvedčené modely, ako priviesť transformačný proces LSR do úspešného konca. Cítim sa poctený dôverou a príležitosťou vykonať nielen formálnu, ale reálnu transformáciu, aby firma bola schopná vytvárať zdroje na plnenie všetkých verejnoprospešných funkcií lesov" - povedal Karol Vinš vo svojom vstupnom príhovore.

Minister pôdohospodárstva SR Zsolt Simon na adresu nového generálneho riaditeľa LSR uviedol, že "je to skúsený krízový manažér, nie je zaťažovaný minulosťou, je neustranný, nemá prepojenie na lesníkov, drevospracovateľov, ba dokonca ani na poľovnícke kruhy a má všetky predpoklady podnik úspešne transformovať."

Zs. Simon ďalej zdôraznil, že "nie je zámer privatizovať Lesy SR, transformácia a všetky s ňou spojené reformy sa budú vykonávať len na základe zákona, ktorý schváli slovenský parlament, je vymenovaná komisia zložená z odborníkov, pomocou ktorých sa nám, dúfam, podarí transformovať Lesy SR a konsolidovať k 1. januáru 2004."

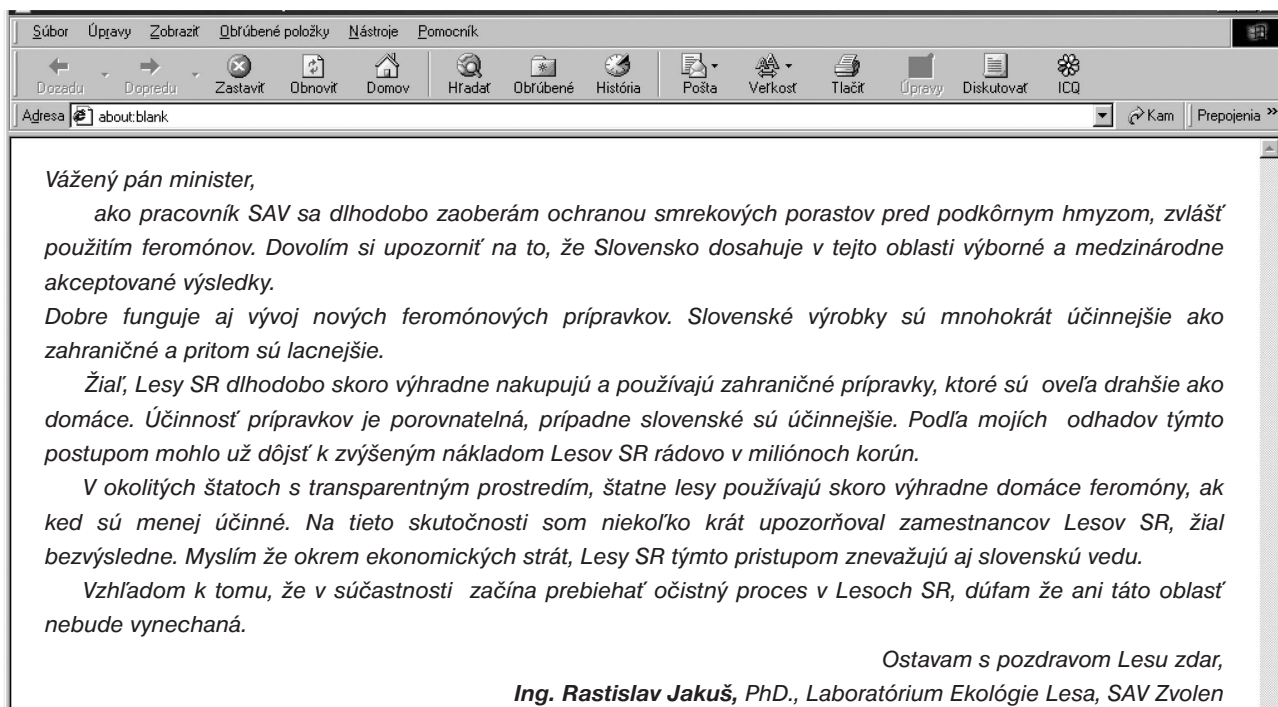
Text a foto: **Fedor Mikovič**

OCHRANU LESA NEZANEDBÁVAME

alebo: kam až siahla opovážlivosť priemerného vedeckého pracovníka Slovenskej akadémie vied Ústavu ekológie lesa vo Zvolene

Ohlas na článok "Neefektívne využívanie prostriedkov na ochranu lesa v Lesoch SR", napísaný dňa 19.02.2003 o 23.03 hod. do internetovej stránky MP SR "Fórum ministra". Autorom je Ing. Rastislav Jakuš, PhD., z laboratória ochrany lesa, Ústavu ekológie lesa, SAV Zvolen.

Po prečítaní tohto príspevku, plného gramatických chýb sme sa so spolupracovníkmi z Odboru riadenia lesníckych činností š.p. Lesy SR Banská Bystrica, s údivom pozerali po sebe, akého nadaného ochranára má vo svojom kolektíve Ústav Ekológie lesa SAV Zvolen. Najviac nás prekvapila tá skutočnosť, ako "presvedčivo", uprostred noci prišiel k záveru, že Lesy SR, š.p. Banská Bystrica plytvajú prostriedkami na nákup podľa neho drahých zahraničných feromónových prípravkov, keď domáce feromóny sú lepšie a účinnejšie. Aby čitateľa laika zmiatol uvádza, že okolité štáty " skoro výhradne" používajú domáce feromóny.

Je neskutočné uveriť tomu, ako sa môže k úvahe tohto druhu prepožičať človek, ktorý o sebe tvrdí, že je vedecký pracovník. Tiež by nás zaujímalo odkiaľ čerpá informácie, keď našu obchodnú politiku nemôže poznať, ani ju nepozná. Navyiac si zamieňa naše dosiahnuté výborné výsledky v oblasti ochrany lesov, konkrétne v boji s podkôrnym hmyzom v celom štátnom podniku, so znevažovaním slovenskej vedy a výrobou ekonomických strát.

Celú obsahovú náplň uvedeného paškvilu uzatvára hrozbou očistného procesu, ktorý v Lesoch SR musí vzniknúť a na ktorý sa akoby úprimne teší.

Chceme uviesť čitateľov a lesnícku verejnosť do skutočnej a pravdivej atmosféry realizovania ochrany lesa v Lesoch SR, š.p., ktorú vo všetkých odštepných závodoch zabezpečujeme na dobrej odbornej úrovni prostredníctvom ochranných a obranných opatrení s odborným dohľadom a pomocou špecialistov Lesníckej ochrany služby, Lesníckeho výskumného ústavu Zvolen, VS Banská Štiavnica.

Už takmer 10 rokov zabezpečujeme najmä v ihličnatých odštepných závodoch intenzívnu obranu lesných porastov proti podkôrnym a drevokazným škodcom lapačovou technikou individuálnymi i barierovými technológiami feromónových lapačov. K najobjektívnejšiemu spôsobu ochrany a obrany prevažne kalamiťami rozvrátených smrekových porastov sme sa prepracovávali postupne tak, aby sme podkôrných škodcov najmä

Lykožrúta smrekového (*Ips typographus* L.) a Lykožrúta lesklého (*Pityogenes chalcographus* L.) dostali pod kontrolu, t.j. pod prah hospodárskej škodlivosti. Do súčasnej vysoko účinnej metódy boja sme sa prepracovali na základe hľadania rezerv a možností odbúrať z lapačovej techniky subjektívny vplyv človeka a získať vysokú účinnosť feromónových lapačov. Po neustálom zlepšovaní sa vo vypracovávaní projektov obranných opatrení na lesných správach, postupnou výmenou terčových lapačov Ekotrapov za kvalitnejšie štrbinové lapače Theysohn, ktoré sme každoročne navyšovali do zostáv obrany a ktoré sme získavali a získavame od zahraničného výrobcu nie nákupom, ale bónusovým spôsobom, za nákup feromónových odparníkov Pheroprax, Pheroprax "A" (*Ampula*), Chalcoprax a v minulosti aj Linoprax na drevokaza čiarkovaného, (*Xyloterus lineatus* O.).

Dôvod nebol v tom, že odmietame, alebo nejavíme záujem o feromóny domácej produkcie. Jediným dôvodom bol a je v tom, ako zabrániť človeku, aby sa nedopúšťal subjektívnych hrubých

chýb, ktoré napomínaním, ani finančnými sankciami nebolo možné odstrániť. Pri adjustovaní, t.j. uvedení do prevádzkovej činnosti feromónu domácej výroby (Etokap, Ecolure a pod.) sa vedúci lesníckeho obvodu, prípadne podkôrníkový pozorovateľ pri zakladaní feromónov do lapačov dopúšťali chýb, ktoré sa už nedali napraviť. V okolí lapačov vytvárali umelé ohniská a plodiská premnožených lykožrútov. Takto sa navyšovala rozvrátenosť už poškodených porastov veternými kalamitami.

Ďalším nadväzujúcim nedostatkom je terčový lapač Ekotrap, ktorý tým, že má zberný kontajner na chytených podkôrníkov umiestnený na spodnej časti lievika, ktorým odchytené lykožrúty prepadávajú, má tú nevýhodu, že pri takmer každej väčšej zrážkovej činnosti, resp. búrke tým, že odchytené lykožrúty vo väčšom množstve neprepustia zrážkovú, búrkovú vodu a kontajnery z lapačov pozhadzuje, tým sa adjustovaný odkrytý feromón stáva agregujúcim článkom na okolité stromy. Ďalší vážny nedostatok terčového lapača Ekotrap je aj to, že v ňom musí byť založená selektívna mriežka, ktorá okrem toho, že zabraňuje padaniu do lapačov užitočnému hmyzu, tvorí tak bariéru a znižuje účinnosť v odchyte podkôrných škodcov najmä Lykožrúta lesklého, ktorý na selektívnej sieťke pristáva a z tejto i odlieta na okolité stromy.

Z uvedených nami zistených prevádzkových poznatkov sme prišli k tomu, že prevádzkujeme doposiaľ neprekonané a vysoko účinné feromónové odparníky zahraničnej výroby. Vysokú účinnosť, jednoduchosť, prevádzkovania, ktorá sa subjektívne nedá ovplyvniť, nakoľko feromón sa iba zavesí po vybalení z alufánovej fólie, tento netreba pri uvedení do činnosti strihať, nastrihávať

resp. robiť s ním iné úkony naviac Pheroprax "A" má náplň opticky viditeľnú, takže je možné odparovanie agregáčnej látky vidieť opticky.

Štrbinový lapač Theysohn nemeckej konštrukcie je zabezpečený tak, že ani pri silných búrkach sa lykožrúty, ktoré sú v ňom odchytené nedostanú proti-výlezovou štrbinou vonku z lapača.

Domáceho výrobcu Fytofarm s.r.o. Bratislava sme pri osobných kontaktoch žiadali o odstránenie zistených nedostatkov našou lesnou výrobou, aby uspôsobili feromónový lapač Ekotrap tak, aby zodpovedal parametrom účinnosti aj v drsných klimatických podmienkach, obdobne aj feromóny najmä v odstránení subjektívnych vplyvov človeka pri ich inštalovaní do lapača. Naviac bola ponúknutá spolupráca v poskytnutí odštepného závodu podľa vlastného výberu na testovanie a overovanie produkcie ich vlastných nových výrobkov. Doposiaľ k odozve nedošlo.

Je zaujímavé, že pán Ing. Jakuš, PhD. s tak nevýrazným prehľadom o našich dlhoročných poznatkoch a skúsenostiach v boji proti podkôrným a drevokazným škodcom, či to ešte za bývalej organizačnej štruktúry podnikov štátnych lesov, alebo už teraz za existencie Lesov SR, š.p., má odvahu presviedčať a zavádzať ministra pôdohospodárstva a čitateľskú verejnosť o nepodložených, nepravdivých údajoch a nekompetentných úvahách.

Ak sa nazýva a vystupuje ako vedecký pracovník, tak nech sa zaoberá vedou a prinesie pre lesníctvo nové poznatky. Nech neopakuje a nepri-svojuje si niečo, čo nikdy svojim myslením nevytvoril. Nie je pekné, ak človek do vedy vnáša anarchiu v dôsledku nedostatočného poznania vecí a diania .

Osvojovanie si práva hodnotiť, znevážiť prácu iných a naviac oklamať výmyslami lesnícku verejnosť, to sa vám, ako vedeckému pracovníkovi v plnej miere podarilo.

Predpokladáme, že v nastúpenej ceste mienite pokračovať, aby vaše zblúdilé nočné úvahy mal kto čítať a vyvodil si z nich aj závery.

Aby sme konkrétne uviedli aj dosiahnuté výsledky z uplynulého roka v obrane lesných porastov lapačovou technikou a feromónovou základňou v zostavách Theysohn, Pheroprax "A" a Chalco-prax môžeme dokumentovať nasledovne.

Celkom za obdobie od apríla do konca septembra 2002 sme odchytili 299 440 706 kusov podkôrných škodcov. Z toho Lykožrúta smrekového 154 453 523 kusov a Lykožrúta lesklého 144 987 183 kusov.

Celkom bolo prevádzkovaných 14 241 lapačov. Priemer na jeden lapač pripadol na 21 026 odchytených jedincov. Prostredníctvom bónusových náhrad za odobraté feromónové odparníky bola ustálená cena na jeden odparník od 90,- Sk do 124,- Sk.

Táto skutočnosť potvrdzuje, že ekonomicky š.p. Lesy SR, nepoškodujeme ani neplytváme zbytočne jeho finančnými prostriedkami.

To, že sa nám podarilo dostať po rozsiahlych kalamitách podkôrných škodcov pod kontrolu, vďaka nastúpeným technológiám ochrany a obrany, je vidieť na súčasnom zdravotnom stave lesa obhospodávanom Lesmi SR, š.p. Banská Bystrica.

Ing. Ján Kovalčík, CSC.
Lesy SR, š. p. Banská Bystrica

Jasná vízia, tímová práca a kvalita sú rozhodujúce pre prosperitu

Cieľom lesného hospodárstva je uspokojiť záujmy spoločnosti, zachovať zdravé, ekologicky odolné lesy so všetkými všeužitočnými funkciami.

V súčasnom trhovom prostredí nadmerná orientácia na momentálny zisk z lesa môže byť krátkozraká a dlhodobu nebezpečnú voči budúcim cieľom podnikania, pestovaniu zásob,

(pokračovanie na strane 8)

Využitie prirodzeného zmladenia je zárukou zníženia nákladov pestovnej činnosti.

Začiatok spolupráce OZ Semenoles v Liptovskom Hrádku s čínskymi lesníkmi siaha k dátumu 25. marec 1999, keď sme vypracovali prvé ponuky sadeníc a semien lesných drevín, adresované pracovníkovi Ústavu slovenskej a svetovej ekonomiky SAV, PhDr. Rudolfovi Kostolanskému. Po výmene korešpondencie bola prvou dôležitou udalosťou návšteva čínskej delegácie, ktorú viedol vedúci Štátnej lesnej správy ČLR Zhou Shengxiang. Čínski lesníci zavítali na Slovensko 1. až 7. júla 2001. Podrobnosti o návšteve čínskej delegácie zverejnil časopis Les č. 7-8/2001. V súvislosti s touto návštevou bolo dôležitou udalosťou zriadenie slovensko - čínskeho výboru pre spoluprácu v lesníctve a podpis prvého protokolu spolupráce medzi SR a ČLR.

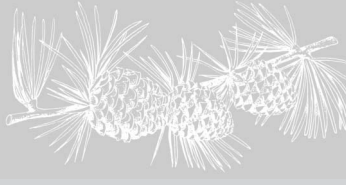
Som presvedčený, že veľmi dôležitú úlohu pre túto spoluprácu zohrala pripravenosť slovenskej strany v podobe komplexného dobudovania semenárskych technológií švédskej výroby v OZ Semenoles na európsku a tým aj svetovú úroveň. Dôležitou bola aj získaná certifikácia ISTA Semenárskou stanicou Liptovský Hrádok pri LVÚ Zvolen. Pozitívny účinok malo aj uvedenie do prevádzky finskej veľkovýrobnej technológie na výrobu krytokorených sadeníc, avšak so slovenskými prvkami: pestovateľské tunely, závlahy, kúrenie, úložisko a pod. Určite veľmi zavážil aj komplexný sortiment strojov a zariadení pre škôlkársku výrobu z produkcie OZLT Banská Bystrica, s ktorými sa čínski hostia stretávali vo všetkých škôlkach. Napokon dôležitým bol ucelený obraz fungovania slovenského lesníctva, ktorý čínski hostia získali aj v ostatných navštívených závodoch a lesníckych inštitúciách.

Aj keď čínski hostia vystupovali veľmi skromne, mali dokonalý prehľad o našich technológiách, čo sa potvrdilo aj nasledujúcich kontaktoch. Osobne si myslím, že najviac oceňovali slovenskú schopnosť optimálne sa rozhodovať pri výbere špičkových dodávateľov technológií, ale aj slovenskú schopnosť improvizovať v záujme hospodárnosti a s dodržaním kvality. Uvedené skutočnosti boli umocnené slovenskou lesníckou školou trvalej udržateľnosti obhospodarovania lesov, ktorá sa im mimovoľne ponúkala počas cestovania našou krajinou. Podľa neskoršieho hodnotenia našej lesníckej pozície čínsky experti nás zaradili na piate miesto vo svetovom rebríčku.

Rozhodujúcim medzníkom čínsko-slovenskej spolupráce zostane podpísanie medzištátnej zmluvy na úrovni ministrov v decembri 2002 a rozhodnutie o postúpení obchodného zastúpenia firme Delta Line, s.r.o. Bratislava.

Hoci následne sa začalo šíriť niekoľko dezinformačných mediálnych správ, svetlo

Príležitosť sa už nemusí zopakovať!

do situácie vniesol generálny riaditeľ firmy Deltaline, s.r.o. svojím príspevkom v Roľníckych novinách a na internetovom portáli: www.deltaline.biz, kde možno získať podrobné informácie o projekte "Green China", takže by bolo zbytočné na tomto mieste ich opakovať..

Ako dôležitú informáciu pokvažujem zverejniť fakt, že projekt bude zastrešovať MP SR pod odbornou gesciou LVÚ Zvolen a že boli zostavené nasledovné pracovné skupiny:

- 1. Riadiaca skupina** (minister, resp. štátny tajomník MP SR, generálny riaditeľ Delta Line, s.r.o., generálny riaditeľ SL MP SR, generálny riaditeľ Lesy SR a vedúci skupiny expertov
- 2. Skupina expertov**
- 3. Technicko-realizačný kolektív**

V projekte "Zelená Čína" vidím veľkú príležitosť pre Slovensko, pre náš podnik a LVÚ Zvolen, pokiaľ sa budeme rozumne správať. Čo si predstavujem pod rozumným správaním ?

1. Vždy pamätať na to, že nejde o jednorazový, ale dlhodobý obchod a že čínska strana je nám viac ako rovnocenným partnerom. Zásadne a v ničom partnera nepodceňovať !

Hoci to znie nadnesene, dobré meno na čínskom trhu nám môže otvoriť brány do celého sveta: do Arabských Emirátov, Južnej Ameriky a pod.

2. Maximálne využiť našu lokalizáciu v strednej Európe a prezentovať Slovensko ako kolísku svetového lesníctva a špičkových svetových semenárskych, škôlkárskych a zalesňovacích technológií. Na tomto základe realizovať optimálne rozhodnutia.

Pri rozhodovaní a výbere technológií neskíznúť na úroveň neperspektívnych a najmä neflexibilných technológií, ktoré už vopred vylučujú zámenu a úpravy substrátu, vopred znamenajú technické a ekonomické komplikácie pri pestovaní, zalesňovaní a pod.

Vyvarovať sa aj zbytočne pretechnizovaným postupom a technológiám bez variantného riešenia, lebo v prípade zlyhania určitého prevádzkového uzla zbytočne nastávajú veľké komplikácie a škody. V tejto súvislosti nech sú pre odborného garanta, t.j. LVÚ Zvolen, ale aj riešiteľov varovnými príkladmi kotolňa Jochy na drevnú štiepku a pasírka dužinatých plodov, lebo aj tu bola na začiatku snaha o hi-tech technológie.

Nepreceňovať svoje schopnosti a najmä skúsenosti v pestovaní krytokorených sadeníc. Inšpirovať sa rozhodnutiami iných štátov, ktoré riešili podobné úlohy : Poliaci doma, Fini a Nemci v Číne, Fini na Novom Zelande, Nóri v Ugande a pod.

Využiť skúsenosti slovenských lesníkov, ktorí v tejto problematike majú zahraničné skúsenosti, napr. konkrétne Ing. Štefan Kontšek bývalý vedúci prevádzky z OZ Kriváň a skupina lesníkov z tohoto závodu, ktorí zalesňovali krytokorenými sadenicami v Nórsku.

Využiť skúsenosti finančne dostupných zahraničných expertov, najmä zo štátov s najväčšími skúsenosťami ale s nutnou opatrnosťou, aby ich odporúčenia neboli motivované iba ich obchodnými záujmami. Znovu sa tu ponúka Nórsko, ako štát s najdlhšími skúsenosťami a navyše s už fungujúcou odbornou osvetou v rámci projektu SLON.

3. Snažiť sa získať maximálnu pridanú hodnotu pre SR a náš podnik, ale v súlade s predchádzajúcimi bodmi.

Všetko, čo je možné na Slovensku efektívne vyrobiť a do Číny efektívne dopraviť, je potrebné vyrobiť a dodať zo Slovenska. Bolo by veľkou chybou vopred, iba na základe konštatovania vysokých dopravných nákladov a bez hľadania možností nevyrobiť na Slovensku. Dopravné náklady sa predsa rozpočítajú na veľký objem produkcie. Uvedené je zjavné z jednoduchého príkladu: 1 milión kusov dopravných nákladov pri počte 1 milión kusov krytokorených sadeníc, je nákladom iba 1 koruny na jednu sadenicu.

V čínskom trhu vidím obrovskú príležitosť financovania výstavby slovenských kapacít na produkciu krytokorených sadeníc pre vytýčený cieľový objem napr. 30% celkovej slovenskej potreby sadeníc! Nuž a napokon, prečo by naše Slovensko nemohlo byť trvalým exportérom krytokorených sadeníc, keď má na ich pestovanie výborné podmienky.

Ďalšou veľkou príležitosťou je využitie nadbytočných školničných plôch pre zakladanie hlavových škôlok na produkciu rezkov vrb a topoľov, z ktorých sa však budú pestovať sadenice v Číne.

Treťou príležitosťou je dodávka osiva niektorých lesných drevín, kde bude v prípade úspešného uplatnenia projektu

potrebné využiť všetky možné semenné zdroje SR.

Negatívne skúsenosti z roku 2000 v riešení koncepcie škôlkárskej výroby u nášho podniku vo mne evokujú obavy, aby sa situácia nezopakovala aj v obchode s Čínou. Pri požadovaní zástupcu v riešiteľskej komisii koncepcie škôlkárskej výroby môj hlavný argument, že pre OZ Semenoles tvorí škôlkárska činnosť až 50 % obratu a pre lesný závod iba 1 - 5%, bol neakceptovaný. Je logické, že riešitelia z lesných závodov obhajovali predovšetkým svoje záujmy a nie záujmy Semenolesu, alebo celopodnikové záujmy. V prípade prijatia celopodnikovo nevhodných rozhodnutí tieto ovplyvnia hospodárenie lesných závodov len minimálne, ale pre OZ Semenoles môžu byť likvidačné.

Vo výrobných úlohách podniku na rok 2003 je aj využitie výrobného potenciálu Semenolesu. Každému situácie známému lesníkovi je asi jasné, že súčasný slovenský trhový priestor a jeho vývoj najmä v privátnom sektore problémy Semenolesu nevyrieši. Zásadné riešenie je iba v prerozdelení vnútropodnikového segmentu a v exporte! Ako teda naplniť túto úlohu, ak sa zopakuje situácia s koncepciou škôlkárskej výroby?

Vývoj, ktorý nastal v obchode s Čínou začína mať bohužiaľ podobný scenár. Z počiatočných reakcií niektorých kolegov - expertov pre škôlky krytokorenných sadenic cítiť zaujatosť voči metóde sadbovačov a technológii, ktorou disponuje Semenoles. Predstavme si, že nad silou technologických a ekonomických argumentov zvíťazí sila zaujatosti a nechoty komunikovať. Aká bude pozícia OZ Semenoles presadiť sa na

domácom trhu? Predstavme si ďalej, že neefektívna technológia a nenaplnenie očakávaní čínskych partnerov a projekt financujúcich subjektov o dva, prípadne tri roky, bude dôvodom na predčasné ukončenie spolupráce. Aký dopad a pre koho to bude mať a kto bude za situáciu zodpovedný?

Ak by nestačili moje doterajšie argumenty a moje obavy z možného vývoja sa niekomu zdali neprímerané, tak uvediem ešte jednu skutočnosť: OZ Semenoles a OZLT Banská Bystrica zastupoval v zahraničí pracovník iného lesného závodu.

Záverom ešte raz zdôrazním: správajme sa rozumne, ale nebojme sa využiť príležitosť, lebo tá sa už nemusí zopakovať!

Ing. Stanislav Bystriansky
riaditeľ OZ Semenoles

Lesy si začali vážiť vtedy, keď ich už skoro nemali

Ako sa po čínsky napíše "les" ?

Úsmev do nášho života prirodzene patrí. Ak ide o život diplomata, tak je táto pozitívna deformácia lícných svalov priam pracovným nástrojom. No, a ak je to navyše diplomat čínsky, potom vás zdvorilé úsmevy sprevádzajú jednoducho všade. Presne tento pocit som mal, keď nás v salóniku Čínskeho veľvyslanectva v Bratislave usádzala tamojšia asistentka. Privítala nás plynulou češtinou, ktorú sa naučila ešte v časoch, keď pracovala v československej Prahe. Čakanie na príchod jej šéfa sme spolu s riaditeľom OZ Semenoles Ing. Bystrianským vyplnili úprimným obdivom nad rýchlosťou s ktorou si čínskymi znakmi robila poznámky. Vďaka jej ochote sme stihli absolvovať minikurz čínštiny, keď sme sa naučili "čítať" dve slová - strom a les. Neviem či čínština má takú logiku všade, ale v prípade týchto dvoch znakov ju naozaj má. Napokon, posúďte sami:

Na ďalšiu lekcii však nezostal čas, lebo vo dverách sa zjavil ekonomicko - obchodný radca čínskeho veľvyslanectva Fei Yixiang. Keďže jeho spoločné rokovanie s kolegom Bystrianským vo veci presných prekladov odborných lesníckych textov do čínštiny netrvalo dlho, požiadal som čínskeho diplomata o krátky rozhovor pre náš časopis.

Pán obchodný radca, čomu podľa vás vďačíme za to, že sa naše dve krajiny ocitli na prahu veľmi nádejnej, ba priam historickej lesníckej spolupráce?

Aj u nás, aj u vás platí: kto hľadá nájde. My sme hľadali a našli sme vás. Vieme, že na Slovensku máte veľmi bohaté lesnícke skúsenosti a tak sme sa rozhodli, že ich vyskúšame. Máte našu plnú dôveru a sme presvedčení, že naša spolupráca bude úspešná.

Ázijská kultúra je známa úctivým prístupom k prírode. Aký máte v Číne k lesom vzťah ?

strom

les

Voľakedy u nás nepoznali ľudia ozajstný význam lesov. Okrem toho Čína zažila v 20. storočí veľa vojen, okupovali nás osem rokov Japonci, mali sme tu štyri roky občiansku vojnu. Počas týchto udalostí veľká časť krajiny bola silne poškodená, čo vyústilo do veľmi zlej situácie v oblasti čínskych lesov. Rozšírili sa púšte, krajina vysychala. Práve tento kritický stav spôsobil u nás zásadnú zmenu - ľudia poznali dôležitosť lesov a začali svoj prístup k nim meniť. Aj naša vláda venuje lesom veľkú pozornosť a štát je vlastne garantom ich rozvoja.

Aké sú u vás vlastnícke vzťahy k lesnej pôde a lesom?

Lesná pôda v Číne patrí všetka štátu. Podporujeme však aj súkromný sektor a to tak, že ľudia si môžu lesnú pôdu prenajať a hospodáriť na nej. Nájomné zmluvy sa

robia na veľmi dlhú dobu, obvyčajne na 50 až 100 rokov.

Ďakujem vám, pán obchodný radca, za rozhovor.

Veľkosť krajín je možné merať naozaj rôzne. Výmerou, počtom obyvateľstva, "hádepéčkom"... V týchto ukazovateľoch sa s Čínou môže porovnávať iste len málokto. Existujú však aj iné porovnania. Také, ktoré sú založené na sile nápadu, veľkosti tradície a schopnosti konať rýchlo. Práve tu kdesi treba hľadať zdroj úspechu malých veľkých krajín. Najvyšší čas, aby sa medzi ne zaradilo aj Slovensko. Nie je preto teraz

vôbec prvoradé, kto je autorom nádejných krokov v otázke zalesňovania obrovských čínskych území a komu prípadne najväčší podiel z finančného i imidžového profitu, ktorý v prípade úspechu táto akcia určite prinesie. Je tu predovšetkým neopakovateľná šanca pre slovenské lesníctvo, ktorá poskytuje dostatočný realizačný priestor všetkým jeho segmentom, bez potreby akejkoľvek revnivosti. Ak ju dokážeme spolu využiť výrazne pomôžeme zahraničnému kreditu Slovenska, no najmä dosiahneme tak prepotrebný zlom v nazeraní našich spoluobčanov na lesnícku prácu. Možno paradoxne v duchu trocha pozmeneného porekadla - ak nie je možné byť doma prorokom, tak nech tento príde hoci aj z Číny!

Ján Mičovský

MÉDIÁ O NÁS

Novinové príspevky a prepisy televíznych či rozhlasových relácií z ostatných dní a týždňov by dozaista zaplnili nie jednu rubriku Lesníka, lež celý jej obsah. Orientovať sa v spleti mediálnych informácií a často i nevyberaných atakov na adresu slovenských lesníkov, zvlášť pracovníkov š. p. Lesy SR, dalo veru poriadne "zabrať" aj skúsenému a veci znalému čitateľovi, divákovi či poslucháčovi. Dnes preto vyberáme agentúrne články, ktorými chceme chronologicky zaznamenať výmenu názorov medzi predstaviteľmi rezortu a LSR. Ponechávame na vás, našich čitateľoch, aby ste si vytvorili svoj vlastný názor a očakávame, že si ho nenecháte len pre seba. Bude na osoh vecí, keď sa s ním na stránkach Lesníka podelíte aj so svojimi spolupracovníkmi.

-f.m.-

Bratislava 27. februára (TASR) - Finančné kontroly Ministerstva pôdohospodárstva (MP) SR v štátnom podniku Lesy SR vyústili do podania trestných oznámení voči neznámemu páchatelovi. Minister pôdohospodárstva Zsolt Simon o tom novinárov informoval s tým, že kontroly štátnych lesov z konca uplynulého roku poukázali na vedomé skresľovanie hospodárskych výsledkov, netransparentné obstarávanie tovarov a služieb, ako aj na uzatváranie finančne nevýhodných zmlúv na obchod s drevom. Hospodársky potenciál Lesov SR obhospodarujúcich až 1,03 milióna ha lesných plôch s ročným obrátom prekračujúcim 5 miliárd Sk sa navyše podľa neho doteraz využíval nedostatočne a bez štátnych dotácií by už podnik dávno skrachoval.

Skresľovanie výsledkov firmy spočívalo podľa neho v nedostatočnej tvorbe opravných položiek. Vďaka rozpusteniu rezerv z minulých rokov podnik síce podľa neho vykázal asi 5-miliónový zisk, ale kontrola hovorí o tom, že podľa správneho účtovníctva sa reálne dostal do straty až na úrovni 180 miliónov Sk. "V podniku boli pritom vyplácané neúmerne vysoké odmeny až v objeme takmer 50 miliónov Sk," informoval minister.

Pri zaobstarávaní tovarov a služieb Zs. Simon vidí problém v tom, že Lesy SR boli už pri svojom zriadení deklarované ako verejnosprospešné, a tak nemuseli uplatňovať zákon o verejnom obstarávaní. "Mnohokrát bol v podniku ignorovaný návrh výberovej komisie ako napríklad pri dodávateľovi informačného systému," povedal minister a dodal, že pre nápravu tejto veci bude iniciovať zmeny príslušnej legislatívy.

Za kľúčový problém v štátnych lesoch minister považuje odbyt dreva s vysokými vývozmí do zahraničia. "Pri jednej analyzovanej zmluve na predaj 13 740 m³ dreva podnik jej nevýhodnosťou prišiel o 4,3 milióna Sk. Zmluvy na vývoz boli dokonca mnohokrát koncipované tak, že objem a kvalita dreva sa posudzovala až u odberateľa. Ako sa potom dá overiť reálna kvalita, ak sa nezisťuje hneď pri nakladaní na Slovensku," upozornil Zs. Simon s tým, že vlní celkový export suroviny zo štátnych lesov dosiahol až 700 000 m³ a ďalšie drevo sa vyvážalo aj prostredníctvom sprostredkovateľských firiem.

Ku konkretizácii ľudí zodpovedných za zistené problémy minister dodal iba toľko, že je to práca pre orgány činné v trestnom konaní a podľa neho si treba uvedomiť, koľko mal podnik odštepných závodov, pričom každý s týchto závodov s drevom obchodoval. K otázke o prípadnej zodpovednosti predchádzajúceho ministra Koncoša sa minister nevyjadril. Dianie okolo štátnych lesov však bolo podľa neho v predchádzajúcom období spolitizované.

V záujme výhodnejšieho spracovania dreva v domácich fabrikách sa podľa Zs. Simona už situácia mení. Vývoz za

január 2003 sa oproti rovnakému obdobiu vlaňajšieho roku znížil zo 130 000 už len na 18 000 m³. "Teraz sú už plne zabezpečované požiadavky domácich spracovateľov, ktorí garantujú plynulosť výroby. Verím, že v krátkom čase sa to prejaví už aj na zlepšení zahraničného obchodu, pretože sa budú vyvážať namiesto surového dreva hotové výrobky s vyššou pridanou hodnotou. Myslím si, že je koniec lesnícko-drevárskej vojny," dodal. Predchádzajúce vedenie Lesov SR vývoz do zahraničia často vysvetľovalo insolventnosťou niektorých domácich drevospracovateľov, u ktorých im zostávali pohľadávky po lehote splatnosti.

V Lesoch SR má v krátkom čase prísť k výmene generálneho riaditeľa, keďže pôsobenie predchádzajúceho šéfa Blažaja Možuchu MP stoplo koncom roku 2002. K výmene dôjde na základe výberového konania, ktoré MP vyhlásilo v zmysle zákona o štátnom podniku. Jeho víťazom sa stal Karol Vinš, ktorý však post šéfa Lesov SR zaujme až po podpísaní mandátnej zmluvy.

VEDENIE LESOV SR OPONUJE PODOZRENIAM ZO STRANY REZORTNÉHO MINISTRA ZS. SIMONA

Bratislava 28. februára (TASR) - Vedenie Lesov SR, š. p. zdôrazňuje, že k úmyselnému skresľovaniu hospodárskeho výsledku podniku, ako to po finančných kontrolách svojho ministerstva uvádza minister pôdohospodárstva Zsolt Simon, nedošlo a nedochádza. Vedenie takisto oponuje aj voči údajnému uzatváraniu takých zmlúv na odpredaj dreva, ktoré mali byť pre štát nevýhodné. Výnosy podniku z dreva sú podľa vedenia vyčíslené správne a zodpovedajú aj primeraným odbytovým cenám.

Združenie závodných výborov odborového zväzu Drevolesy-voda pri tomto štátnom podniku dokonca ministra Simona žiada, aby sa lesníckej obci za svoje názory o šafarení v Lesoch SR verejne ospravedlnil. "Sme presvedčení, že súčasné vedenie Ministerstva pôdohospodárstva SR nie je schopné posúdiť lesnícku politiku v celom kontexte, pretože slovenskému lesníctvu a jeho problémom, zdá sa, rozumie len cez predaj takej vzácnej a nenahraditeľnej suroviny, akou je drevo," uvádza sa v stanovisku predsedu tohto združenia Františka Suchanovského.

Zavádzajúce sú podľa združenia hlavne vyjadrenia ministra o prívysokých odmenách vyplatených v podniku v objeme 50 miliónov Sk. "Nešlo o nejakú jednorazovú odmenu pre manažment našej firmy, ale o trinásť plat za rok 2002 pre všetkých takmer 13 000 zamestnancov Lesov SR v zmysle platnej kolektívnej zmluvy," pokračuje Suchanovský.

(pokračovanie na strane 14)

(pokračovanie zo strany 4)

zachovaniu a zveľaďovaniu ekologicky odolných lesov a kvalitných poľovných revírov ako národného bohatstva štátu.

Odborníci v praxi majú za úlohupresadzovať základné princípy prírode blízkeho lesného hospodárenia a tým dosiahnuť prinavrátanie biologickej automatizácie prirodzenej obnovy, trvalosť produkcie a zvýšenie ekologickej stability našich lesov.

Zníženie nákladov výroby znížením

pestovnej činnosti a výnosy z poľovníctva a drevárskej výroby dosiahli takmer desaťnásobný nárast.

Prvoradým cieľom poľovného hospodárenia je bažantí program.

O bažantiu zver sa staráme v našich bažantniciach Čifáre - Pata, Želiezovce - Hrable a Veľký Dvor. Dosiahnuté množstvo ulovených bažantov v roku 2002 - 26 000 ks bolo kapacitne optimálne a viac sa bude treba zamerať

Management), totálnu kontrolu kvality a práve mnohým z nich sa podarilo pokročiť vďaka uplatňovaniu nových princípov rozhodovania. To by sme chceli dosiahnuť aj my v našich podmienkach.

Pri vyhodnocovaní hospodárenia v revíroch štátnych lesov treba brať do úvahy viaceré skutočnosti:

- revíry štátnych lesov rozširujú možnosti zamestnania občanov v regióne, kde nezamestnanosť dosahuje 27 %,
- dosiahnuté výnosy tvoria 80 % položiek v devizach priamou platbou a tým prínos devíz pre štát prostredníctvom aktívneho cestovného ruchu,
- hospodárenie v revíroch vychádza z maximálnej komercializácie a orientácie na zisk.

Iba cielavedomým hospodárením v poľovných revíroch je možné dosiahnuť vyváženú a správnu početnosť zveri, správny pomer pohlavia a ekonomický prínos.

Rovnako však treba odpovedať na otázku, či nadmerný záujem o revíry štátnych lesov sleduje rovnaký cieľ.

Rozvoj obchodných aktivít nezávislých od dreva, hlavne poľovníctvo

Tabuľka č. 1

VÝVOJ OBJEMU VÝROBY NÁKLADOV PESTOVNEJ ČINNOSTI A VÝNOSOV Z POĽOVNÍCTVA A DREVÁRSKEJ VÝROBY.

Rok	Objem výroby	Náklady pest. činnosti	Poľovníctvo – výnosy	Drevárska výroba – výnosy
1991	29 816	19,9 mil. Sk	2 516	3 621
1996	52 356	15,8 mil. Sk	9 356	19 094
2002	60 035	7,3 mil. Sk	22 250	27 327

Tabuľka č. 2

PREHĽAD NÁRASTU VÝNOSOV V TIS. SK PODĽA JEDNOTLIVÝCH DRUHOV ZVERI V OBDOBÍ 1991 - 2002:

Roky	Bažant	Diviak	Srnec	Muflón	Daniel	Jeleň	SPOLU
1991	230	965	100	195	37	989	2 516
1996	6 100	65	210	350	125	2 506	9 356
2002	13 000	4 300	400	650	240	3 910	22 500

umelej obnovy lesa, ako finančne vysoko náročnej fázy v pestovaní lesa, je jedna z možností lesníckej výroby.

Prinavrátanie lesov pôvodným vlastníkom a zmena stratégie prírode blízkeho lesného hospodárstva, malo za následok zníženie objemu výroby a počtu pracovníkov v Odštepnom závode Levice.

Na zvýšenie výnosovosti a tržieb sme po roku 1992 v OZ Levice vypracovali tieto stratégie :

- A/ Využitie vlastných poľovných revírov na zahraničné poľovačky, rozvoj bažantiarstva.
- B/ Oživenie drevárskej výroby, spracovanie parketových vlysov dub, buk, agát na export.
- C/ Využitie dendromasy z výmladkových lesov na energetické účely.

Uvedené ciele všetci zainteresovaní akceptovali, jednotlivé tímy a lesné správy sme motivovali so zámerom lepšie využívať potenciál zamestnancov.

Výsledky za prvých niekoľko rokov boli výborné. Odštepny závod s týmito aktivitami dokázal významne zvýšiť tržby, objem výroby, zachovať pracovné príležitosti a dostal sa do II. kategórie závodov pracovnej náročnosti.

Z tabuľky č. 1 je jasné, že za 10 rokov objem výroby sa zdvojnásobil pri významnom poklese nákladov

na udržanie, resp. zvýšenie dosiahnutej kvality.

Hospodársky výsledok v bažantiarstve, prezentovaný v Tabuľke č. 3, by nebolo možné dosiahnuť bez každoročného investovania časti zisku z poľovníctva do rozvoja revírov.

Popri intenzívnom plnení bažantieho programu rozvíjame chov diviačej, muflónej, danielovej, jelenej a srnčej zveri. OZ Levice obhospodaruje 7 samostatných revírov s výmerou 16 414 ha.

V hospodárení s raticovou zverou, s výnimkou diviačej zveri, sa držíme čo do početnosti na rovnakej úrovni lovu, avšak trofejová kvalita rastie hlavne u muflónej zveri.

V roku 2002 v našich revíroch poľovalo 260 zahraničných a 44 domácich poľovníckych hostí.

Vzhľadom na významný rast záujmu zahraničných hostí o poľovačky u nás, je veľmi aktuálna požiadavka na zvýšenie kvality služieb, organizácie a riadenia výroby tak, aby sme v budúcnosti obstáli v konkurenčnom prostredí. To bude záruka pre ďalšie zvyšovanie zisku a podielu na trhu.

Kvalitné ubytovacie priestory pre hostí sú zárukou rozvoja ekoturistiky.

Kvalita sa stáva vecou ekonomického prežitia našej firmy.

Najúspešnejšie organizácie aplikujú v súčasnosti TQM (Total Quality

Špičkové výsledky sme dosiahli v rozvoji bažantiarstva .

a s ním spojená rodinná ekoturistika sa dá rozvinúť len zachovaním existujúcich štátnych a vyhradených poľovných revírov a investovaním do ich rozvoja tak, aby sme mohli i naďalej prezentovať zahraničiu vysokú úroveň nášho poľovníctva a našej poľovníckej kultúry.

O ďalších zaujímavých aktivitách, ako je energetické využitie biomasy z našich lesov - Program rozvoja regiónu - nabudúce ....

Nie zoštiehľovanie, rozpredaj a likvidácia, ale rast tvorivého potenciálu zamestnancov, je zárukou PROSPERITY.

*Text: Ing. Ján Farkaš,
Ing. Roman Ďuriš
Foto: Ing. Dušan Krajniak*

EKONOMIKA STAROSTLIVOSTI A HOSPODÁRENIA V BAŽANTIARSTVE :

Rok	Lov	Úplné vlastné náklady	Výnosy	Hospodársky Výsledok
		(tis.Sk)	(tis. Sk)	(tis. Sk)
2000	22 000	9 500	10 000	+ 500
2001	27 000	11 500	12 200	+ 700
2002	26 000	11 000	13 000	+ 2 000

Tabuľka č. 4

LOV TROFEJOVEJ RATICOVEJ ZVERI NA OZ LEVICE ROK 2002:

Druh zveri	Počet ulovených (ks)	Počet medailí			Pomer Lov:medaily
		Zlatá	Strieborná	Bronzová	
Jelenia	26	-	1	5	1 : 4,33
Muflóna	23	2	3	6	1 : 2,09
Danielia	6	1	-	-	1 : 6
SPOLU	55	3	4	11	1 : 3,05

Špičkové trofeje sú výsledkom uplatňovaniu flónieho programu.

Ako výhodnejšie speňažiť drevnú hmotu ?

Touto otázkou sa často zaoberali vedúci pracovníci OZ Sobrance. Vzhľadom na nevýhodnú polohu a prevažne listnatý ťažbový fond (96 %),

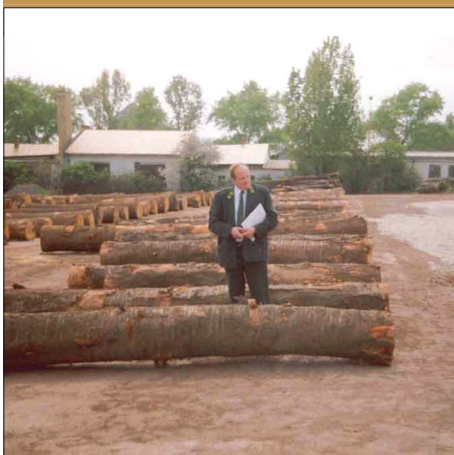
má OZ Sobrance neustále problémy s odbytom drevnéj hmoty. V oblasti cenných sortimentov listnatého dreva jednou z ciest zlepšenia odbytovej

a ekonomickej situácie je aj predaj na aukciách.

S touto formou predaja dreva sa OZ Sobrance začal zaoberať v roku 2002. V tomto roku pracovníci OZ Sobrance usporiadali dve aukcie dreva, vyhlásené v zmysle aukčného poriadku LSR, š.p., Banská Bystrica.

Prvá aukcia sa uskutočnila 26. apríla 2002 na MES Sečovce. Druhú vyhlásil OZ Sobrance na 13. novembra 2002, tiež v Sečovciach. Najúspešnejšou aukciou dreva v rámci OZ Sobrance bola aukcia usporiadaná na začiatku tohto roka a to 25. februára 2003. cenníkovým sumám bola pripočítaná aukčná prirážka 5 % (111.316,- Sk), takže celkové navýšenie predajnej ceny

(pokračovanie na strane 12)

L'UDIA A LESY

O profesionalite, morálke a odvahe

Rozhovor vôbec nie marcový

Podnikovou "top témou" posledných týždňov bolo určite menovanie nového generálneho riaditeľa. Hoci mená prihlásených do výberového konania neboli súčasťou žiadnej oficiálnej správy, neformálnymi kanálmi sa nieslo, že medzi sedemnástimi záujemcami o najvyšší podnikový post je aj jedna žena. Vraj technička z lesnej správy. Trocha neobvyklá kombinácia, ktorá by v prípade

úspechu predstavovala kariéru priam raketovú. Kto je táto kolegyňa? Aké motívy ju viedli k tomuto iste nie každodennému rozhodnutiu? Bol to len ležérny pokus, alebo dobre premyslený krok? Či je za tým ambicióznosť kohosi uboleného... Odpovede na tieto otázky sa mi začali odvíjať v prvý marcový utorok, keď som vstúpil do zelenkavej historickej budovy na tornalskom námestí. Odštepny závod Revúca tu má sídlo dvoch lesných správ - šafárikovskej a stárňanskej. Práve v tej prvej už dvanásť rokov pracuje **Ing. Beata JURÍČKOVÁ**, samostatná technička pre pestovnú činnosť.

Kým si pani pestovateľka vyberá zo skrine čižmy, letkom sa rozhliadam po kancelárii, ktorej dominuje zaujímavý polokružný stôl. Na stenách visia zarámované fotografie koňov a perovky s londýnskou tematikou. Pekne potiahnuté staré kreslá. Kvety. Dobrý dojem z kancelárie však zakrátko zatieni čosi, čo je treba priznať hneď v úvode. Kolegyňa Juríčková je pôsobivá spoločnička. Prijemná, kultivovaná a - načo tajiť - i pekná. A ako by to nestačilo, jej otvorená a racionálna argumentácia od prvej chvíle naznačuje, že rozhovor to bude naozaj zaujímavý. Ale to už kráčame kašovitým snehom plytkým údolím Dolinky smerom k almádskej lúke...

Pani inžinierka, kde sú korene vášho rozhodnutia vyštudovať lesníctvo?

Na gymnáziu som mala najbližšie k biológii a ešte viac k matematike. Táto kombinácia ma priviedla k vážnemu úmyslu študovať genetiku. Mamka, ktorej energiu som asi zdedila, však vo mne videla budúcu učiteľku. Otec, elektrikár, má dve veľké lásky - históriu a poľovačku, a ten zase chcel mať zo mňa lesníčku. Rodičia mi dali veľmi veľa a ja som naozaj nevedela ako sa rozhodnúť. Nebudete mi veriť, ale ako matematik som to vyriešila úplne iracionálne...

???

...do klobúka išli lístky s tromi školami - pedagogickou, lesníckou a genetickou. Keď som prvý krát vytiahla lesnícku, mamka to odmietla uznať

a hovorí "ťahaj ešte raz". Keď sa však tento výsledok náhodného výberu opakoval ešte dva krát bolo rozhodnuté.

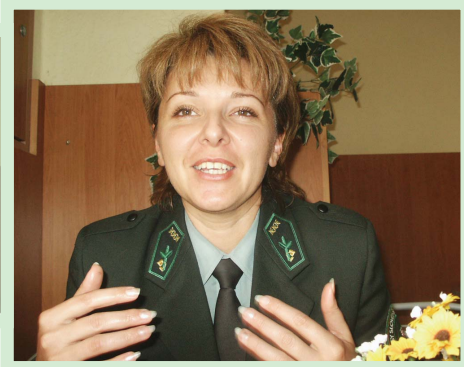
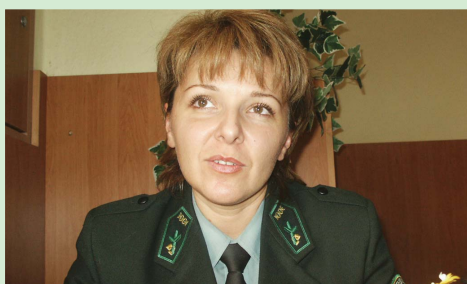
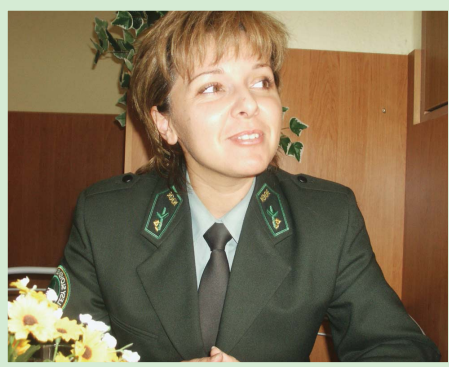
Takže predsa len zvíťazilo otcovo poľovníctvo?

Poľovníctvo ani nie, otec síce trávi v lese veľa času, no je to najmä estét, ktorý má krásnu poľovnícku izbu a strieľa len veľmi zriedkavo. Ja som v tomto asi po ňom, hoci mám kompletnú poľovnícku výbavu, už nedokážem strieľať na zver, pohľad na niekoľko vlastných úspechov mi totiž nebol zdrojom radosti, ale smútku. Lesníctvo však nie je poľovníctvo. Dnes po 12 ročnej praxi viem, že som sa rozhodla dobre. Od skončenia školy stále pracujem, okrem materskej dovolenky, na správe v Tornali ako pestovateľka. Prešla som tu aj veľmi tvrdými časmi, ale dnes práve im vďačím za to, že svojej práci i ľuďom rozumiem.

Niekedy sa stretám s tými, ktorí mi kedysi mohli a mali v začiatkoch pomôcť a ja im v duchu úprimne ďakujem. Vďaka ich neochote, či skôr neschopnosti, som musela vyrásť. Nikdy som neznášala polovičaté riešenia a som zvyknutá veci dokončovať. Práve preto ma dnešný stav lesníctva a najmä nášho podniku naozaj hnevá. Áno, tam je aj dôvod mojej účasti na konkurze na generálneho riaditeľa. Vedela som, že veľa šancí nemám, ale nemohla som sa neprihlásiť. Myslím, že keď človek berie veci čestne, nemôže mať s takýmto rozhodnutím zásadný problém. Jednoducho viem, že nestačí veci kritizovať, treba ich riešiť. Nech to nik neberie osobne, ale riešiť by ich mali čestní ľudia s čistými rukami.

V čom spočíva vaša nespokojnosť s podnikom?

Je toho naozaj veľa. Pozrite sa len na

to koľko mladých šikovných ľudí od podniku odišlo ! Prečo asi ? Napríklad pre systém odmeňovania, ktorý je podľa mňa strašný. Mám tu mladého kolegu, ktorý je vynikajúci lesník s mimoriadne náročným obvodom, no vďaka svojmu veku zarobí toľko, že ozaj len láska k lesníctvu ho tu môže ešte držať. Čo to je za skamenený tabuľkový systém, ktorý neumožňuje takéhoto človeka primerane zaplatiť ?! Čo je to za systém, ktorý ma oberá o moje peniaze ?! Robím si svoju prácu dobre, to mi verte, náklady v pestovaní znižujem na hranu, a ja mám prémie ukazovateľ hospodársky výsledok závodu. Ako ho mám ovplyvniť ? Samozrejme, závod dva krát za sebou nevyjde a ja mám zakaždým po prémiech ! A možno práve kvôli niekomu, kto sa o nesplnený výsledok pričínil oveľa viac, ako ja a pre ktorého sú prémie len vreckovým na prilepšenie. Pre mňa nie sú, ja nekradnem ! Myslím, že náš podnik doteraz spal a teraz to bude trochu bolieť. Zrazu sú všetci zhrození, že generálnym riaditeľom lesov bude akýsi ekonóm. No ja sa pýtam, kde je náš karierny systém, ktorý by na každú pozíciu pripravoval schopných ľudí, ktorí postupujú len vďaka svojim pracovným výsledkom ?! A ktorí sú špeciálne pripravovaní na konkrétne funkcie ! Prečo by absolventi lesníckych škôl nemohli následne študovať ekonomiku a právo ? Mohli a mali by. Potom by sme mali vlastných špičkových ľudí, ktorí by nedopustili, aby si náš podnik pohadzoval kadekto ako lodičku. A potom by sa ani nemohla nejaká pestovateľka uchádzať o post generálneho riaditeľa. Viete, keď som sa dozvedela výsledok konkurzu otvorila som na správe fľašu šampusu a kolegom vravím, že pripijam na nového generálneho riaditeľa. Prekvapene pozreli, že či na mňa. Nie hovorím, vyhral nejaký pán Vinš, nepoznám ho, ale prajem mu všetko dobré, bude to potrebovať. Viete náš podnik ostal veľa dlhý práve mladým a verím, že teraz sa to pohne. Jednoducho chcem pracovať vo výkonnej firme, chcem v nej primerane napredovať a chcem v nej samozrejme aj dobre a poctivo zarábať. Ak to nebude možné odídem...

Ako vaše rozhodnutie ísť do výberového konania prijalo najbližšie okolie ?

Manžel je tiež lesník, otvorene som sa ho spýtala, či ma bude v prípade hypotetického úspechu podporovať. Slúbil, že bude. Horšie to bolo s dcérou, ktorá na môj prípadný odchod do Bystrice zareagovala radikálne - nie ! Zaujímavé boli reakcie

kolegov, som rada že ma mnohí úprimne podporili. No, a tí čo im úsmevy trochu skysli ma vôbec nemrzia.

Prepáčte, zmením trochu tému, prerezávka ktorou práve prechádzame sa mi vidí slabá...

No, je to tak trochu aj optický klam, lebo bola urobená pred tromi rokmi, ale v podstate máte pravdu. Tu niet najmenší dôvod zasiahnuť do podúrovne, ktorá tak či tak odíde. Je to samý hrab a cer. Zásah do úrovne je, vzhľadom na to, že borovica potrebuje trvalý zápoj tiež primeraný. Dovoľiť si tu viacej nemôžeme. Preto v takýchto nekvalitných porastoch zakazujem minúť viac ako 1.500 Sk na hektár. Nie, že by som si tu nevedela predstaviť väčšiu intenzitu, ale ak chcem vyjsť s plánovanými priemernými nákladmi správy, tak to tu musí stačiť. Práve len toľko, aby som pred kontrolou obstála. Takýto postup mi zase dovolí urobiť poriadnu prerezávku tam, kde to má zmysel a kde sa raz vložené náklady aj vrátia. Tam dávam aj 4.500,- Sk miezd na hektár. Vidíte, musím tu ísť aj na hranu povoleného, ale obhájam si to. Od nového lesného zákona by som vyžadovala, aby mi dal väčšiu voľnosť pri rozhodovaní. Jednoducho by ma nemal tlačiť do prác, ktoré sú ekonomicky neúnosné a biologicky nie nevyhnutné. Ak sa raz pozriem na materské porasty a vidím, že tu borovica nikdy nerástla, tak nech mi nový zákon dovolí pestovať hrab a netlačí ma do povinných percent hlavných drevín. Viete, vždy svojim lesníkom hovorím, aby pri robote rozmyšľali ako na svojom. Tak by však mal každý v štátnych lesoch.

Zdá sa vám, že to tak nie je ?

Veru nie. V našom podniku majú ešte stále mnohí neschopní dobrý život. Najmä ak sa obklopia tými, čo dokážu za nich potiahnuť. Pozrite, ja som vždy študovala na samé jednotky, na vysokú školu som mohla ísť bez prijímačiek, skončila som s červeným diplomom, svojej robote poriadne rozumiem, keď treba dokážem so svojimi robotníkmi pracovať tak, že si nestihajú utrieť pot z tváre, a čo z toho mám ? Keby som nebola v lesníckej komore, tak z Tornale nevytiahnem päty, ako je rok dlhý. Lesníctvo je chlapské povolanie, voľakedy som bola rozhodnutá všetko zvládnuť tak ako muži, časom som zistila, že to celkom nejde, ale aj tak mi vadí, že žena sa tu tak ťažko presadzuje. Keby som bola mužom, nerobila by som dvanásť rokov stredoškolskú funkciu, ktorá ma už fakt nemôže uspokojovať.

Azda nám vo vzťahu k ženám chýba viac všímavosti, či aspoň obyčajnej galantnosti ?

Viete, ak sa muž džentlmenom nenarodí, tak sa ním už neskôr asi ťažko stane. Ja mám ľudí rada, som veľmi otvorená, ale i to si niektorí nevhodne

vysvetľujú. A predsa je to všetko tak jednoduché - nepozerať sa kto je kto, ale kto čo a ako robí. A čo sa týka žien mali by ste si nás viacej ceníť. Nie kvôli ženskosti, ale čisto z racionálnych dôvodov. Dokážeme s hodnotami citlivo narábať, doma i v práci. Ak raz nemám peniaze na všetko potrebné, musím sa rozumne rozhodnúť čo je najnutnejšie a len to urobiť. Ale to potom poriadne. Nie sme takí bohatí, aby sme si mohli dovoliť urobiť všetko a lacno...

Pani inžinierka, ako na správe vykonávate pestovateľské práce, vlastnými, či dodávateľsky ?

Od tohto roku sme prešli na plný dodávateľský systém. Vyberali sme z troch záujemcov, pričom som mala požiadavku, aby naše ženy zamestnali na šesť mesiacov. Ale aj tak nie som celkom spokojná. Myslím, že tento krok bolo treba zladíť aj s počtom technických zamestnancov. Veď teraz je to už len otázka času, kedy sa jasne povie, že niektorých nás netreba. Ja by som to riešila koordinovaným odchodom robotníkov a THZ tak, aby sa mohli spoločne podnikateľsky uchytiť a nepúšťať zbytočne tieto miesta cudzím. Dobrého lesného robotníka, či

technika, žiadny podnikateľ tak ľahko nenájde.

Ako sa vám osobne pracuje na tomto národnostne pestrom území ?

Pozrite, ja mám maďarskú národnosť, mamka pochádza zpod Ďumbiera, z obce Bystrá, otec je Maďar, manžel Slovák, ten keď pracoval ako lesník vozieval našou škodovkou do roboty Cigánov, no povedzte, má cenu sa zaoberať tým, kto tu má akú národnosť ? Dôležité je aj tu iba jedno - aký ste človek. Napríklad dva krát týždenne učím na tunajšom reedukačnom ústave predmet lesná výroba a mám tam veru pestrý výber žiakov. Niektorých ani väzenie neobide a myslíte si, že sú to len preto zlí ľudia ? Ani zďaleka, aj tam treba vidieť v každom najprv človeka. Ak niekto nevie, tak mu treba pomôcť, no ak niekto nechce hoci mu pomôcť chcete, tak nech ide od toho. Moji lesníci by vám vedeli o tom povedať, vtedy dokážem byť zlá. Keď som preberala pestovateľku povedala som im, neukazujte mi čo máte na obvode dobré, chcem vidieť to čo nejde. Nie, ani ja nemám hotové riešenia v rukáve, ale ak sa o veciach otvorene jedná dá sa veľa urobiť. Ľudia si na to u mňa už zvykli

a vedia, že môžu kedykoľvek za mnou prísť, len mi musia pozeráť do očí. Úprimne neznášam, ak sa mi niekto pohľadom vyhýba...

Vyhýbať sa pohľadu inžinierky Juričkovej nie je dôvod. Pozerá sa svojimi úprimnými očami na svet priamo a priateľsky. Iste, nemusíme s touto zaujímavou ženou vo všetkom súhlasiť, jej názory však nútia k zamysleniu. Vyslovila ich odvážne a možno aj za iných, ktorí v našom podniku tiež poriadne pracujú, statočne žijú, len im chýba sila verejne sa prejavíť.

Otvoreným pomenovaním a riešením svojich slabín žiadna firma nemôže stratiť. Naopak, dokážu to len tí životaschopní. Potrebujeme ísť dopredu a jediná cesta, ako spoločne zvládnuť úskalia doby a nestratiť pri tom sebaúctu sa volá profesionalita, morálka a odvaha. Nespytujte sa preto, čo to vlastne tá Juričková povravela.

Spytujte sa seba.

Text a foto: Ján Mičovský

VÝSLEDKY JEDNOTLIVÝCH AUKCIÍ :

TERMÍN AUKCIE	PONUKA IM·I	CENNÍKOVÁ CENA	PREDANÉ M·	CENNÍKOVÁ CENA	KÚPNA CENA	NAVÝŠENIE
26.04.2002	113,48	683.723,-	83,01	504.755,-	624.831,-	120.076,-
13.11.2002	259,86	1 386.955,-	160,10	911.022,-	1 225.687,-	314.665,-
25.02.2003	204,51	933.249,-	174,45	810.556,-	1 268.056,-	457.500,-
SPOLU	577,85	3 003.927,-	417,56	2 226.333,-	3 118.574,-	892.241,-

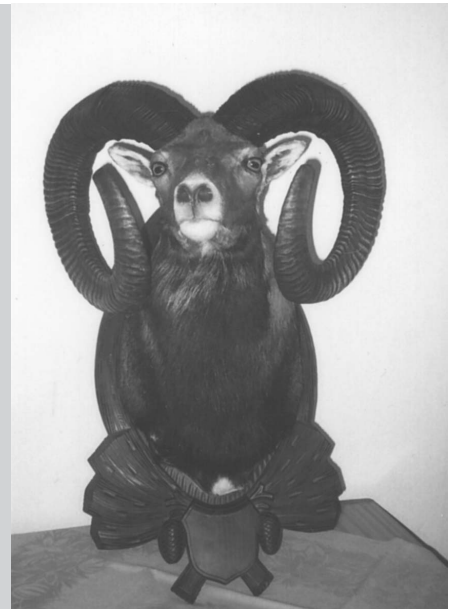
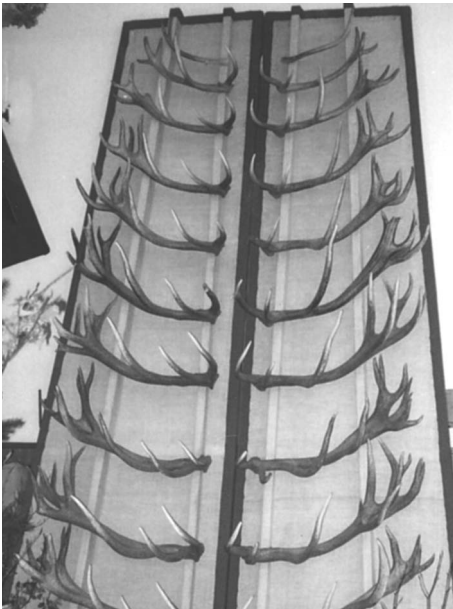
na týchto aukciách je 1 003.557,- Sk. Na jednotlivých aukciách sme ponúkali listnaté priemyselné výrezy (LPV) I. a II. akostnej triedy drevin BK, DB, JV, JS a ČRŠ. Tieto sortimenty boli vytriedňované z manipulácie surových kmeňov (SK) na jednotlivých MES

(Michalovce a Sečovce) a po nahromadení dostatočného množstva výrezov sme vyhlásili príslušnú aukciu.

Výhodou tohto predaja je aj skutočnosť, že doterajší účastníci aukcie patria medzi serióznych obchodných partnerov, ktorí si svoje platobné povinnosti plnia v zmysle dohodnutých pravidiel.

Ing. Jozef Staško

Čitateľov Lesníka netreba presviedčať o tom, že Levické poľovnícke dni si získali svoje miesto pri organizovaní poľovníckych podujatí u nás i v strednej Európe. Potvrdili to aj tie tohtoročné, ktoré boli doteraz účasťou najsilnejšie obsadené. Po každej stránke splnili v maximálnej miere všetko, čo od takéhoto podujatia možno očakávať.

Predovšetkým výstava poľovníckych trofejí pod názvom "Príroda okolo nás" s ústredným heslom - Príroda pomáha tebe - pomáhaš jej aj ty? Každý, kto si túto zaujímavú výstavu prezrel, musel konštatovať, že tu boli veľmi citlivo skĺbené trofeje s ukázkami chovu a doporučeniami ďalšej starostlivosti o životné prostredie zveri.

Nezanedbateľný je vplyv tejto výstavy na najmladšiu generáciu. To je vlastne jej hlavným poslaním - aby spĺňala výchovné ciele.

Návštevníka zaujali tiež najsilnejšie trofeje za r. 2002. Medzinárodná komisia CIC, ktorá každoročne hodnotí najsilnejšie ulovené trofeje za uplynulý rok, mala tohto roku plné ruky práce. Veď celkovo musela posúdiť 35 zlatých trofejí. Na hodnotenie boli prinesené trofeje aj z Českej republiky. Levice takto smerujú do povedomia poľovníkov aj ako miesto práce medzinárodnej komisie CIC. Medzi trofejami tentoraz hrala prím rekordná trofej muflóna uloveného v režijnom revíri LSR. š.p., OZ Palárikovo. Hodnota tejto rekordnej trofeje je 239,65 CIC bodov, čo svedčí o dobrej

Levické poľovnícke dni

práci nášho lesníckeho a poľovníckeho personálu.

Zaujali tiež trofeje viac ako 240 - 250 bodových muflónov z Českej republiky, trofeje jeleňov, srncov, diviakov a dokonca lebka vlka zo stredného Slovenska.

Vrcholom Levických poľovníckych dní bola súťaž videofilmov z poľovníckou tematikou. Porota vyhodnotila viac ako 30 filmov. Je potešiteľné, že medzi víťazmi jednotlivých kategórií sú aj pracovníci nášho podniku.

Súťaž kresieb detí bola tiež obsadená rekordne, a tak poroty si nenašli chvíľu na oddych pri posudzovaní všetkých prác.

Ďalším vrcholom Levických poľovníckych dní bol medzinárodný seminár Chov jelenej zveri na Slovensku s rekordnou účasťou prednášajúcich i poslucháčov. Tí sa zaoberali problematikou chovu jelenej zveri nielen na Slovensku, ale vo všetkých okolitých krajinách. Problémy sú veľmi podobné, ale aj špecifické, a preto sa k priebehu odborného seminára na stránkach lesníka ešte vrátíme. Do neskorých popoludňajších hodín neutíchal záujem o najnovšie poznatky z chovu jelenej zveri a návštevníci mnohé príspevky prerušovali nadšeným potleskom, čo nikdy na takýchto podujatiach nebývalo. Svedčí to len o jednom - že Levice musia v tomto trende pokračovať aj v budúcnosti.

Text a foto: Ing. Jozef Hiki

(pokračovanie zo strany 7)

K údajnému skresľovaniu hospodárskych výsledkov, keď minister Simon upozorňuje, že Lesy SR namiesto vykázaného asi 5-miliónového zisku skončili vlni v strate takmer 180 miliónov Sk, vedenie podniku uvádza, že náročná podniková kontrola nedovoľuje, aby peňažné toky alebo výkony mohli ísť mimo systému a oficiálnych výkazov o hospodárení podniku. "Všetky účtovné prípady boli úplne a správne zúčtované v súlade so všeobecne platnými účtovnými postupmi, čo potvrdilo aj stanovisko audítora. To znamená, že hospodársky výsledok za príslušný rok je správny a nespochybniteľný," informuje vedenie firmy.

Minister Simon upozorňuje aj na problém doterajších privysokých vývozov dreva do zahraničia namiesto toho, aby sa uspokojili potreby domácich drevospracovateľov. Generálne riaditeľstvo Lesov SR však na to reaguje tým, že situácia na domacom trhu s drevom je mimoriadne nepriaznivá. Slovenskí drevári nemajú záujem hlavne o ihličnatú vláknu a listnaté priemyselné výrezy a výrazne sa prehlbila platobná nedisciplinovanosť niektorých z nich. "Kvôli zníženiu objemu obchodovania s drevnou surovinou hrozí druhotný vznik škôd spôsobený znehodnotením uskladňovaného dreva. Systém MP zavedený pri uzatváraní kúpnych zmlúv od začiatku tohto roku nepriaznivo vplyva na dodávateľsko-odberateľské vzťahy," uzatvára svoje stanovisko vedenie Lesov SR.

Finančné kontroly MP v štátnych lesoch, ako vo štvrtok informoval Simon, vyústili do podania trestných oznámení voči neznámemu páchatelovi. Kontroly podľa neho poukázali na vedomé skresľovanie hospodárskych výsledkov, netransparentné obstarávanie tovarov a služieb, ako aj na uzatváranie finančne nevýhodných zmlúv na obchod s drevom. Hospodársky potenciál Lesov SR obhospodarujúcich až 1,03 milióna ha lesných plôch s ročným obratom prekračujúcim 5 miliárd Sk sa navyše podľa neho doteraz využíval nedostatočne.

BANSKÁ BYSTRICA 28. februára (SITA) - Ostrý protest "proti klamstvám, poloprávdám a dezinformáciám", ktoré odzneli vo štvrtok na tlačovej besede ministra pôdohospodárstva Zsolta Simona, podal v mene Združenia závodných výborov odborového zväzu Drevo - lesy - voda pri podniku Lesy SR, š.p., jeho predseda František Suchanovský. Odborári odmietajú, že by boli zlodejmi, darebákmi a neodborníkmi, ako odznelo v médiách, a žiadajú ministra pôdohospodárstva, aby si poopravil názor a lesníckej obci sa verejne ospravedlnil.

Odborárske stanovisko sa dištancuje od v médiách prezentovaných obvinení a tvrdí, že v podniku "sa nič také, z čoho ich šéf rezortu pôdohospodárstva na tlačovej besede obvinil, nedeje". Domnienky, polopravdy a obvinenia vyhlásené ministrom označuje za účelové a "z jeho strany sú to góly do vlastnej bránky". Zdôrazňuje, že podnik sa riadi zákonmi, Organizačným poriadkom, kolektívnou zmluvou, mzdovými smernicami pre odmeňovanie zamestnancov a ďalšími predpismi. Stanovisko upozorňuje, že medializovaných 50 mil. Sk odmien nebola jednorazová odmena pre manažment, ale 13. plat pre takmer 13 tis. pracovníkov podniku v zmysle kolektívnej zmluvy a mzdových predpisov. Podľa stanoviska súčasné vedenie rezortu "nie je schopné posúdiť lesnícku politiku v celom kontexte, pretože slovenskému lesníctvu a jeho problémom, zdá sa, rozumie len cez predaj takej vzácnej a nenahraditeľnej suroviny, akou je drevo".

Roľnícke noviny 6.3.2003

NEVIDÍM DÔVOD NA TO, ABY SOM SA OSPRAVEDLŇOVAL

S veľkou pozornosťou sledujem reakcie na moje vyhlásenia o výsledkoch kontroly v štátnom podniku Lesy SR. Keďže na tlačovej besede dňa 27. 2. 2003 som prezentoval výsledky kontroly vykonanej skupinou odborníkov, rozhodne sa nemienim púšťať do polemiky s vedením Lesov SR, ktoré zistenia kontroly, samozrejme, odmieta. Nakoniec, vo veci bolo podané i trestné oznámenie, takže teraz je už na orgánoch činných v trestnom konaní, aby tieto zistenia potvrdili, alebo vyvrátili.

Zaujalo ma však stanovisko predsedu Združenia závodných výborov OZ pri LSR, š.p., Františka SUCHANOVSKÉHO, ktorý v mene zamestnancov Lesov SR a odborov podáva ostrý protest proti klamstvám, poloprávdám a dezinformáciám, ktoré... boli vznesené proti zamestnancom LSR. Zároveň ma vyzýva, aby som sa lesníckej obci verejne ospravedlnil.

Opakujem, že mnou prezentované skutočnosti nie sú akýmsi subjektívnym názorom, ale sú to zistenia kontroly hospodárenia v Lesoch SR, š.p., vykonanej skupinou odborníkov. Preto nevidím dôvod na ospravedlnenie, a už vonkoncom nie celej lesníckej obci. Nikdy som totiž nepovedal, že za vzniknutú situáciu sú zodpovední všetci lesníci a zamestnanci Lesov SR.

Naopak, som presvedčený, že väčšina lesníkov vykonáva svoju prácu zodpovedne, a v prospech uchovania a zveľaďovania nášho lesného bohatstva. Preto si myslím, že je aj v ich záujme, aby boli zistenia kontroly prešetrené príslušnými orgánmi, a aby v prípade ich potvrdenia boli pomenovaní všetci ľudia, ktorí nesú zodpovednosť, a aby boli voči nim vyvolené náležité dôsledky.

Zsolt Simon, minister pôdohospodárstva SR

Ohlas na článok

Roľnícke noviny 12.3.2003

CHCEME SPOLUPRÁCU, NIE STRELBU OD BOKU

Po prečítaní článku ministra pôdohospodárstva Zsolta Simona v Roľníckych novinách 6. marca 2003 s titulkom Nevidím dôvod na to, aby som sa ospravedlňoval, mohli niektorí menej zasvätení čitatelia nadobudnúť dojem, ako by som proti vyjadreniam ministra z tlačovej besedy uskutočnenej 27. februára protestoval iba ja sám. Nie je to pravda. Prezentáciou našich postojov ma poverili všetci predsedovia Základných organizácií Odborového zväzu Drevo-lesy-voda, ktorí zastupujú 98 % zamestnancov š. p. Lesy SR. Mám informácie z celého Slovenska, že obvinenia ministra pôdohospodárstva ostro odmietajú prakticky všetci zamestnanci nášho štátneho podniku a členovia odborovej organizácie.

Minister Zs. Simon totiž dodnes, ani vo svojich následných masmediálnych vystúpeniach, nedokázal súdnym a uvažujúcim občanom vysvetliť, čo to tí lesníci zo štátneho, teda z nášho spoločného lesného bohatstva vlastne rozkradli, ktorí ľudia to konkrétne boli, a o koľko sa neprávom obohatili. V masmediách sa potom, pochopiteľne, objavujú rôzne vykonštruované obvinenia a "zaručene pravé a presné" informácie o rozsahu údajných škôd, o prekrúcaní hospodárskeho výsledku, o skresľovaní a zatajovaní skutočného stavu. Lenže háčik je v jednom: závery kontrolnej skupiny, ktoré cituje minister Zs. Simon, a ktoré sme si pozorne preštudovali, neobsahujú ani jednu skutočnosť, ani

jedno číslo, ktoré médiám a tým aj slovenskej verejnosti prezentoval šéf rezortu pôdohospodárstva. Právom sme tak nadobudli dojem, že minister nepozná závery ministerskej kontroly a obsah jej správy. Máme tiež oprávnený pocit a obavy, že sa k nemu dostávajú len dezinformácie od ľudí, čo neprajú nič dobré nášmu štátnemu podniku a slovenskému lesníctvu.

Preto nášmu rezortnému ministrovi navrhujeme prejsť od "strieľania od zbluku" na formu skutočnej spolupráce, a tým aj osožnej všetkým občanom tohto štátu. Nazdávame sa, že dost bolo odkazov cez masmédiá, ktoré (až na malé výnimky) všetky polopravdy, dezinformácie a zavádzajúce vyhlásenia, navyše posunuté do im vlastnej, bulvárnej polohy, ochotne interpretovali. V prvom rade by sa naši lesníci s reprezentantom rezortu radi stretli a vysvetlili si vzájomné postoje. Napriek tomu, že náš štátny podnik má bezmála trinásťtisíc pracovníkov a pôsobnosť po celom Slovensku, minister Zs. Simon, hoci MP SR je zakladateľom š. p. LESY SR, dodnes nenavštívil nielen ústredie LSR, ale ani jedno zo stoviek lesníckych pracovísk.

Nepomôže ani vyjadrenie ministra Zs. Simona, že "vo veci bolo podané trestné oznámenie, takže je už na orgánoch činných v trestnom konaní, aby tieto zistenia potvrdili, alebo vyvrátili". Ubezpečujem pána Zs. Simona i celú slovenskú verejnosť, že skutočnosti, ktoré predostrel masmédiám ako "zistenia odbornej komisie", nie sú pravdivé, preto ich ani nemožno potvrdiť. Tu je namieste otázka prezumpcie neviny, platnej vo všetkých civilizovaných krajinách. Naša druhá otázka je, nazdávam sa, tiež oprávnená a chceli by sme už teraz, vopred poznať odpoveď na ňu: Ak vyšetrovateľ nepotvrdí lživé a nespravodlivé obvinenia lesníkov, čo urobí šéf rezortu potom?

František Suchanovský,

predseda Združenia závodných výborov OZ pri LSR, š. p.

EXRIADITEĽ LESOV SR PODÁVA ŽALOBU NA MINISTRA Z. SIMONA A PÍŠE PREZIDENTOVI

Bratislava/Banská Bystrica 6.marca (TASR) - Bývalý generálny riaditeľ štátneho podniku Lesy SR Blažej Možucha sa chce brániť proti nedávno vzneseným obvineniam z netransparentnosti a skresľovania výkazov podaním žaloby na ministra pôdohospodárstva SR Zsolta Simona. B. Možucha, ktorý v súčasnosti stojí na čele Združenia zamestnávateľov lesného hospodárstva SR, dnes odoslal prezidentovi SR Rudolfovi Schusterovi ako aj predsedom vlády a parlamentu vysvetľujúci list ku kauze. Bývalý generálny riaditeľ Lesov SR, š. p., Banská Bystrica, už skôr odmietol tvrdenia Zs. Simona, že bývalé vedenie vedome skresľovalo hospodárske výsledky, netransparentne obstarávalo tovary i služby a uzatváralo nevýhodné zmluvy na dodávky dreva. Minister zverejnil tieto obvinenia na tlačovej besede 27. februára ako závery uskutočnenej rezortnej kontroly v podniku. Na základe jej výsledkov zároveň podal niekoľko trestných oznámení na neznámeho páchatela. Zs. Simon je presvedčený aj o nedostatčom využívaní hospodárskeho potenciálu Lesov SR, ktoré obhospodarujú milión hektárov lesných plôch a ich ročný obrat prekračuje 5 miliárd Sk. B. Možucha nesúhlasí ani s ministrovým tvrdením o vyplácaní neúmerných odmien. 50 miliónov Sk určených na odmeny sa rozdelilo medzi všetkých približne 13 000 pracovníkov. Na každého tak v priemere pripadol trinásť plat vo výške 4 300 Sk. Súdnu žalobu na šéfa rezortu podal exriaditeľ v záujme dobrého mena pracovníkov podniku.

MINISTER PÔDOHOSPODÁRSTVA REAGUJE NA ŽALOBU EXMINISTRA LESOV SR

Bratislava 7. marca (TASR) - Minister pôdohospodárstva Zsolt Simon v súvislosti so zisteniami kontroly v Lesov SR, š. p. nemenoval vinníkov a následné trestné oznámenie podával na neznámeho páchatela. V prípade potvrdenia výsledkov kontroly je už úlohou orgánov činných v trestnom konaní, aby identifikovali páchatela. Minister pôdohospodárstva SR to zdôraznil vo svojej reakcii na vyhlásenie exriaditeľa Lesov SR Blažej Možucha.

Čo sa týka podania žaloby kvôli tvrdeniam o zisteniach kontroly v Lesoch SR, š. p., minister uvádza, že B. Možucha, tak ako každý občan Slovenskej republiky, má na takýto krok plné právo.

"Pokladám za dôležité zopakovať i skutočnosť, že mnou prezentované závery nie sú mojim subjektívnym názorom, ale sú to zistenia odbornej kontrolnej skupiny, ktorá bola zložená zo špecialistov, vrátane zástupcu mimovládnych environmentálnych organizácií. Pán Možucha spomína zaujatnosť jedného člena tejto skupiny. Aj v tomto ohľade však spolieham na kompetentnosť orgánov činných v trestnom konaní, a verím, že ak je toto vyjadrenie založené na pravde, vyšetrovanie to preukáže," uviedol minister pôdohospodárstva na záver svojej reakcie, ktorú dnes poskytol TASR.

SLK: MINISTER SIMON KRITIKOU LESOV SR NAHRÁVA DREVÁRSKEJ LOBBY

Bratislava 13. marca (TASR) - Slovenská lesnícka komora je nespokojná s vystúpením ministra pôdohospodárstva SR Zsolta Simona, ktorý na základe kontroly v š. p. Lesy SR upozornil na nehospodárnosť a netransparentnosť ich pôsobenia.

Podľa predstavenstva komory sa minister Simon útokmi voči odborným pracovníkom štátnych lesov vedome alebo nevedome stal nástrojom v rukách zástupcov záujmových skupín tuzemských spracovateľov dreva, ktorým podľa komory ide o monopolnú kontrolu nad domácim trhom s drevom a výhodné nákupy suroviny pri znížených cenách.

"Tieto trendy proti Lesom SR sú mimoriadne nebezpečné a avizujú snahu o privatizáciu lesného pôdneho fondu," uvádza ďalej vo svojom stanovisku predstavenstvo SLK. Komora pritom ministra žiada, aby svoje tvrdenia prehodnotil a verejne sa za nekalifikované stanoviská ospravedlnil.

O vzniknutej situácii, škodiacej Lesom SR ako rozhodujúcemu subjektu spravujúcemu lesný majetok štátu, chce komora informovať aj prezidenta republiky a predsedov parlamentu i vlády.

Minister Simon po finančných kontrolách MP v štátnych lesoch informoval, že jeho rezort pristúpil k podaniu trestných oznámení voči neznámemu páchatelovi. Kontroly podľa neho poukázali na vedomé skresľovanie hospodárskych výsledkov, netransparentné obstarávanie tovarov a služieb, ako aj na uzatváranie finančne nevýhodných zmlúv na obchod s drevom. Hospodársky potenciál Lesov SR obhospodarujúcich 1,03 milióna hektárov lesných plôch s ročným obratom prekračujúcim 5 miliárd Sk sa navyše podľa Simona doteraz využíval nedostatočne.

Minister osobitne upozornil na údaje privysoké vývozy dreva do zahraničia, ktoré ochudobňovali surovinové možnosti tuzemských spracovateľov.

Podľa hovorkyne ministra Kataríny Czajlikovej si minister za svojimi výhradami voči Lesom SR stojí. "Prezentovali sme iba závery zistené kontrolou a teraz je na orgánoch činných v trestnom konaní, aby to preverili," uviedla K. Czajliková

Na jeho začiatku, v podvečer 28. februára 2003, sa k pozvaným hosťom prihovoril poverený generálny riaditeľ š. p. LSR Ing. Ján Novák, CSc. Okrem iného povedal:

"Všimli ste si, že do ľudskej pamäte sa udalosti okolo nás zapisujú podľa osobitného poradia hodnôt? Na jej dôležitých stránkach sú len málokedy zapísané prozaické udalosti. Trvalé miesto sa v nej ujde skôr dňom, ktoré sú spojené s pocitom dobra, pohody, alebo s ťažko definovateľnou kategóriou krásna. Možno práve preto nám dokážu v pamäti tak dlho znieť podmanivé melódie, uchováva sa nám tam obraz harmónie farieb, dlho po západe slnka cítime odtlačok večerného zore v našej duši, či - a to nadovšetko - aj po rokoch vidíme iskru v očiach tých, ktorí sú nášmu srdcu najbližší..... Teda hodnoty, za ktoré si iste nič nekúpime, ale ktoré vo svojom živote všetci o to viac potrebujeme. Azda práve táto skutočnosť mi dovoľuje vyjadriť úprimné presvedčenie, že krásny večer, ktorý sa - ako verím - práve začína, je pre naše spoločné pracovné i ľudské napredovanie rovnako dôležitý, ako by bol aj deň naplnený úspešným pracovným rokovaním. Ba, ktovie, či vo svojej skutočnej podstate nie ešte dôležitejší....

Opätovne, už po štvrtý krát, sme sa stretli v týchto priestoroch kultivovaného slova, aby sme naplnili známu pravdu o tom, že nielen chlebom je človek živý.

Nebudem tajiť - keď sme vstúpili do tohto roku, ktorý bude v znamení významných pracovných zmien, padla aj otázka, či má vôbec v takomto období význam robiť spoločenský večer. Odpoveď sme však našli rýchlo a ja som ju už vo svojom úvode vlastne aj naznačil. Význam takéto podujatie určite má, ba som dokonca presvedčený, že ešte väčší, ako v dobách pokojnejších, hoci pravda je taká, že pokojnejšie doby v posledných rokoch my lesníci vlastne ani nepamätáme... Určite je preto správne, keď sa aj takto, neformálne a otvorene vzájomne utvrdíme, že naše spoločenstvo je dostatočne silné,

SPOLOČENSKÝ VEČER PRACOVNÍKOV LSR SA OPÄŤ VYDARIL

aby zmeny, ktoré nás čakajú, zvládlo. Napokon, samotný život je večnou zmenou a akákoľvek snaha o zvrátenie tejto zákonitosti je márna. O to dôležitejšia však bude naša schopnosť pristúpiť k novým úlohám tak, aby sme opäť naplnili to, k čomu sme sa ešte v rokoch školských štúdií zviazali - k trvalej, múdrej a všeobecne prospešnej starostlivosti o lesné bohatstvo našej krásnej krajiny. Som presvedčený, že ak nestratíme zo zretela práve tento cieľ bude aj nový transformovaný podnik štátnych lesov pokračovateľom tých najlepších tradícií slovenského lesníctva.

Lesnícka služba vyžaduje osobitný pracovný rytmus, ktorý sa len málokedy dá ohraničiť pracovnou dobou. Vieme to my, vedia to však ešte lepšie naše manželky i manželia. Neostáva nič iné, len práve im sa aj tu poďakovať za pochopenie, vďaka ktorému môžeme naše krásne, no náročné povolanie s láskou vykonávať. Chceme ich uistiť, že z tejto lásky nám zostalo dosť aj pre nich, len o tom tak často nehovoríme. Možno však, že práve dnes večer bude tá správna chvíľa, aby sme si na niekoľko krásnych slovíčok spomenuli. Dobre totiž vieme, že naša láska k lesom by bez lásky k nim nemala zmysel...

Poznávanie lesa nás učí byť rozvážni, no nie bojzliví, byť vytrvalí, no nie tvrdohlaví, byť zvedaví, no nie nedočkaví, byť nápadití, no nie neprirodzení. Sú to všetko pre našu prácu dôležité vlastnosti, avšak nie sú jediné. K tomu, aby sa nám ozaj darilo je rovnako potrebná aj veselá myseľ a dobrá nálada. Je správne, že práve aj táto dôležitá stránka života k lesníckemu stavu vždy patrila. Naplníme teda našim dnešným priateľským spoločenským lesníckym večerom aj túto osvedčenú tradíciu. Nech iskrivý humor umelcovho slova, krásna melódia tanečného rytmu i čaša perlivého moku osviežia našu dušu i telo. Tak, aby sme do dní budúcich vstúpili nielen s nádejou, ale aj s pevným rozhodnutím naďalej dôstojne a s láskou slúžiť slovenským lesom".

Foto: Fedor Mikovič

Michal Spišiak

Pod hoľou sviece horia

*V doline vládne tíš, lesom neznie
reč sekier, zavýjanie píly,
nepočuť hlas dlhočiznej rizne,
kde bežne metrovica kvíli.*

*Mlčí aj kameň, torzo domčeka,
zašlý základ už nemá brata,
zmietol ho mocný blesk a v ňom
čas rubárov predčasne zrátal.*

*Namiesto domca pamätník stojí,
miesto rubárov údol prázdny,
na pamätnej doske až šestnásť mien
a v srdciach blízkyh živé jazvy.*

*V obraze hrôzy desivý úder,
drúzganie stromov, žulových skál,
zodraté ruky, čo chcú z lavíny,
v bielobe smrť a v čierňave žiaľ.*

*Je marec, pod hoľou sviece horia
dráma jak by z mŕtvych vstala,
obrazom živých obete hory
moria viac, než smrtiace bralá.*

*Zroseným zrakom pohládzam stopy
lavín, rany preplakaných liet,
čaćina smrekov ševelí žalmy
a jar s pietou rozosieva kvet.*

Autor venoval tieto verše pamiatke šestnástich lesných robotníkov a robotníčok z Pohorelej a Telgártu, ktorí 8. marca 1956 zahynuli v troskách drevorubačského domca v Kulichovej doline nad obcou Dolná Lehota, keď ich dočasný príbytok zasypala ničivá lavína, čo sa zosunula zo svahov Ždiarskej hole na južnom úpätí Nízkyh Tatier.

Biele nebezpečenstvo v horách

S romantickou snehovou perinou, ktorá dokáže očariť nielen deti, ale aj nás, dospelých, je spojená aj menej príjemná predstava závejov a kalamít na cestách, i predstava nebezpečenstva snehových lavín v horách.

Sneh svojou hrubou prikrývkou však výrazne ovplyvňuje aj rast rastlín a život živočíchov. Modeluje, zaobľuje tiež reliéf krajiny a dáva jej tak zvláštny ráz. No sneh v horách sa predsa len najčastejšie dáva do súvisu s možnosťou rýchleho, ľadného pohybu po ňom - s lyžovaním.

Ale nesmieme zabúdať ani na nebezpečenstvo, ktoré so snehom v horách úzko súvisí: je to nebezpečenstvo snehových lavín.

Počas pobytu v horách treba mať na zreteli najmä to, že veľká časť snehových lavín sa spúšťa v tých miestach, ktoré sú na to svojim usporiadaním a reliéfom už vopred disponované. Sú to takzvané lavínové dráhy. Máme ich vo Veľkej i Malej Fatre, na Babej hore, v Chočskom pohorí, vo Vysokých aj Nízkyh Tatrách. Keďže v priebehu desaťročia sa takýmito dráhami spustí i niekoľko lavín, ľahko ich rozoznáme od ostatných horských útvarov. Majú väčšinou korytovitý tvar a chýbajú na nich dospelé stromy, ktoré náraz lavíny nevydržia. Napriek tomu v takýchto lavínových dráhach je dostatok organizmov, rastlinných i živočišnych, ktoré sa životu v tomto prostredí prispôbili, ba tieto lavíny sú pre ne potrebnou podmienkou života.

Lavíny preto netreba považovať za akési nešťastie hôr. Sú rovnakou súčasťou horskej prírody, ako napríklad veľké rieky v nížinách. Lavíny však občas vzniknú aj tam, kde nikdy predtým o nich ani len nechyrovali. Sú to tzv. ojedinelé lavíny, ktoré môžu vzniknúť napríklad na odlesnených strmých svahoch, prípadne na svahoch zaťažených veľkým počtom lyžiarov.

Takisto hrúbka snehovej prikrývky nemusí mať na vznik lavín rozhodujúci vplyv. Napríklad v zime v roku 1969, ktorá bola na sneh veľmi bohatá, vzniklo najmenej lavín za posledné desaťročia. Rozhodujúci je teda celkový priebeh sneženia počas zimnej sezóny a vývoj počasia, najmä teploty ovzdušia. Potom sa i v našich horách stretávame s občasnými "lavínovými" rokmi, v ktorých sú zosuny snehu zvlášť časté a mohutné.

Odborníci sa zaujímajú o to, ako predchádzať zosunu lavín. Vedci zistili, že vysádzanie lesných porastov na trvalých lavínových dráhach je zbytočným vyhadzovaním investícií. Stavba mohutných betónových zábran by v našich horách zasa zničila základ ich prírodných krás. Nepomôže preto v tomto prípade prírodu meniť, ale rešpektovať ju.

Prípadne - ako sa to robí v poslednom čase - "pomôcť" lavínam predčasne sa spustiť dolu, do údolia, a to odstreľovaním snehových previsov a nahromadeného snehu na prikrých svahoch. Pravdaže, v čase na to vyhradenom, keď sa rekreanti vyhrievajú kdesi v chatách či hoteloch.

Treba priznať, že tie pravidelné, ale najmä občasné lavíny znamenajú dnes, v čase veľkého rozmachu zimnej a predjarnej turistiky a lyžovania značné nebezpečenstvo. Na ochranu ľudí v horách bude treba vynaložiť ešte veľa teoretického, no najmä praktického úsilia.

Fedor Mikovič

Ako vždy, aj v tomto roku, na začiatku marca, sme si pripomenuli celosvetový Medzinárodný deň žien. Vedenie LSR a odborárskej organizácie na svoje spolupracovníčky pamätalo dobrým slovom a kvetom - symbolom nevy, lásky a úcty.

Foto: Jozef Hiki

Jubilanti medzi nami

50 rokov

Daniel Slašťan, nar. 7. 3. 1953, VLO v LS Duchonka - OZ Prievidza • **Peter Fekiač**, nar. 2. 3. 1953, majster škôlkár v LS Polana - OZ Kriváň • **Ján Kalamár**, nar. 1. 3. 1953, STV - pestovateľ v LS Kokava nad Rimavicou - OZ Hnúšťa • **Ing. Gabriel Kordík**, nar. 1. 3. 1953, VOR - mechanizátor - OZ Košice • **Vladimír Magera**, nar. 3. 3. 1953, VLO v LS Solivar - OZ Prešov • **Ján Benej**, nar. 11. 3. 1953, VLO v LS Košovce - OZ Vranov nad Topľou • **Jozef Gerši**, nar. 19.3.1953, VLO v LS Nitrianska Streda, OZ Topoľčianky

60 rokov

Ing. Eduard Antálek, nar. 12. 3. 1943, VLO v LS Lozorno - OZ Šaštín Stráže • **Jozef Pápeš**, nar. 10. 3. 1943, majster opravár. dielni v DHS Palárikovo - OZ Palárikovo • **Ing. Jozef Beliansky**, nar. 27. 3. 1943, STV - pestovateľ v LS Liptovská Osada - OZ LH • **Jozef Bajus**, nar. 15. 3. 1943, majster manipulácie v DHS Beňuš - OZ Beňuš • **Ing. Jaroslav Mojžiš**, nar. 1. 3. 1943, VORŠ - plánovač - OZ Čierny Balog • **Ing. Ján Packo**, nar. 22. 3. 1943, EON - OZ Bardejov • **Pavol Kiapeš**, nar. 2. 3. 1943, VOR - konštruktér - OZLT Banská Bystrica • **Ing. Ján Heinrich**, nar. 5. 3. 1943, SOR v PK Žilina - GR Banská Bystrica

Odchod na starobný dôchodok

Jozef Bajus, nar. 15. 3. 1943, majster manipulácie v DHS Beňuš - OZ Beňuš • **Pavol Kiapeš**, nar. 2. 3. 1943, VOR - konštruktér - OZLT Banská Bystrica • **Ing. Ján Heinrich**, nar. 5. 3. 1943, SOR v PK Žilina - GR Banská Bystrica

Všetkým našim kolegom - oslávencom, i tým, čo v tomto mesiaci doplnia rady našich dôchodcov, ďakujeme za ich prácu v prospech štátneho podniku Lesy SR Banská Bystrica.

Želáme Vám, vážení kolegovia, aby Vás Váš blízky a úprimný vzťah k nášmu zelenému bohatstvu - lesom nikdy neopustil, aby ste sa každý deň radi vracali na svoje pracovisko, medzi svojich spolupracovníkov a priateľov. Vy, ktorí si budete užívať zaslúžený odpočinok po celoživotnej neľahkej práci v lese a s lesom, nezabudnite na svoj podnik, na svoj pracovný kolektív, na svojich priateľov. Vždy Vás medzi sebou radi uvidia a zaspomínajú vedno s Vami na spoločne prežité roky. V spomienkach sa to zlé zvykne vytratiť z ľudskej pamäti. Tie pekné chvíle a príjemné zážitky nech natrvalo zdobia roky Vášho strieborného veku.

Ing. Helena Turská

Zimné športové hry lesníkov sú za nami

Ťažko si priať krajšie zimné počasie na preteky, aké bolo v dňoch **25. a 26. februára** v Čiernom Balogu a Osrblí. Vydarilo sa počasie a vydarili sa aj preteky. Organizátorom všetko hralo do kariet a tak pretekári mohli nerušene a priam hrdinsky bojovať o sekundy i presné ciele.

Vďaka organizátorom a pretekárom patrí predovšetkým sponzorom :

ORVEX	JOTTI	HTC	Slovenská poisťovňa	DRUKOS
A.R.S.	Firma BAT-Trník	TATRY-SYMPATIA	ZZV	GRUBE
UNICOTEX Prešov	Lesy SR, š.p.	SILVACO Liptovský Hrádok	OSTROJ Opava	SLOVAKIATREND

VÝSLEDKOVÁ LISTINA

OBROVSKY SLALOM :

Ženy 18 - 35 ročné :

1. Mária Machyniaková
OZ Čierny Balog
2. Júlia Šprtová
OZ Smolenice

Ženy 36 ročné a staršie :

1. Janka Jagerčíková
GR Banská Bystrica
2. Renata Karnová
OZ Semenoles
Liptovský Hrádok
3. Želmíra Lichá
OZ Slovenská Ľupča

Muži 18 - 35 roční :

1. Radoslav Maruška
OZ Žarnovica
2. Milan Krajčí
OZ Liptovský Hrádok
3. Michal Brndiar
OZ Hnúšťa

Muži 36 - 50 roční :

1. Ján Maduda
OZ Liptovský Hrádok
2. Marek Krajčo
OZ Slovenská Ľupča
3. Marán Jagerčík
OZ Beňuš

Muži 51 roční a starší:

1. Peter Slobodník
GR Banská Bystrica
2. Miroslav Kaliský
OZ Liptovský Hrádok

3. Jaroslav Ďurík
OZ Žilina

BEH SO STREĽBOU:

Ženy 18 - 35 ročné:

1. Mária Machyniaková
OZ Čierny Balog

Ženy 36 ročné a staršie:

1. Jozefína Kučeriková
OZ Námestovo
2. Mária Giertlová
OZ Čierny Balog
3. Janka Jagerčíková
GR Banská Bystrica

Muži 18 - 35 roční :

1. Ľubomír Machyniak
OZ Čierny Balog
2. Ľuboslav Čierňava
OZ Čadca
3. Miroslav Kaliský
OZ Liptovský Hrádok

Muži 36 - 50 roční :

1. Pavel Kret
OZ Kriváň
2. Ľuboš Lonský
OZ Námestovo
3. Štefan Kučera
OZ Slovenská Ľupča

Muži 51 roční a starší :

1. Peter Slobodník
GR Banská Bystrica
2. Dušan Zacharovský
OZ Žilina

3. Karol Chvála
OZ Beňuš

KOMBINÁCIA :

Ženy 18 - 35 ročné:

1. Mária Machyniaková
OZ Čierny Balog

Ženy 36 ročné a staršie:

1. Jozefína Kučeriková
OZ Námestovo
2. Janka Jagerčíková
GR Banská Bystrica
3. Mária Giertlová
OZ Čierny Balog

Muži 18 - 35 roční:

1. Ľubomír Machyniak
OZ Čierny Balog
2. Milan Krajčí
OZ Liptovský Hrádok
3. Peter Brucháč
OZ Beňuš

Muži 36 - 50 roč.:

1. Marián Jagerčík
OZ Beňuš
2. Ján Maduda
OZ Liptovský Hrádok
3. Dušan Gerek
OZ Liptovský Hrádok

Muži 51 roční a starší:

1. Peter Slobodník
GR Banská Bystrica
2. Karol Chvála
OZ Beňuš
3. Dušan Zacharovský
OZ Žilina

Veríme, že IV. lyžiarske preteky lesníkov LSR, š.p. potvrdili už dobrú tradíciu a že budeme v organizovaní pretekov pokračovať aj v budúcich rokoch.

Text: **Ing. Jozef H i k l**
Foto: **Ružena Vaňousová**

Predjarie

Ťažko povedať, kedy je u nás, na Slovensku, najkrajšie: či v čase zimných snehových zálah a iskrivých dní, či v čase letných páľav, senokosby a žatvy, či v jeseni, keď polia, sady, záhrady a vinice vydávajú človeku plody jeho práce, alebo takto na predjarí, keď všetko na vôkol prekvitá a vonia dychom nového života.

Niet pochýb, že každý čas má svoje čaro i pôvab, ale raz darmo: jar je predsa len jar... čo poviete?

Jarná príroda doširoka otvára človeku svoju láskavú, hrejivú náruč.

Žírne lúčiny, napojené životodarnou vlhokou, poláskané hrejivými lúčmi slnka, sa zahaľujú do sviežozeleného rúcha. Puky stromov sa osmelujú a opäť sa snažia spod kôry stromov vyzrieť na tento náš svet. Tak tomu bolo stáročia, ba tisícročia predtým.

Tak ako vtedy, aj teraz zurčiaci potok spieva prvým jarným kvetom svoju večnú pieseň.

Jarná metamorfóza krásy, ktorá trvá už milióny liet, pokračuje aj v tomto roku.

A keďže jarné znovuzrodenie prírody je rituálom bez konca, premena krásy bude pokračovať aj počas ďalších miliónov rokov, čo prídu po našom čase žitia.

*Text: Fedor Mikovič
Foto: Jaroslav Škvarenina*

LESNÍK, časopis štátneho podniku
Lesy Slovenskej republiky Banská Bystrica

Redakčná rada: Ing. Ján Štefánik, predseda,

Ing. Jozef Híkl, podpredseda,

Ing. Ladislav Gašpar, Ing. Ján Kovalčík CSc.,

Ing. Ján Mičovský, CSc., František Suchanovský, Ružena Vaňousová

Náklad: 1000 výtlačkov

Adresa redakcie: Námestie SNP č.8, 975 66 Banská Bystrica
Tel.: 048/434 41 20, Fax: 048/412 59 04;

Šéfredaktor: Mgr. Fedor Mikovič, Tel.: 0903 630 775, www.lesy.sk;
e-mail: mikovic@lesy.sk

Grafická úprava a tlač: Ústav pre výchovu a vzdelávanie pracovníkov
lesného a vodného hospodárstva vo Zvolene, Sokolská 19
960 50 Zvolen